№ 62 (1875)

Чацвер, 8 красавіка 2004 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень
Выдавец:
УП «Народная воля»

Кошт свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +5...+7, дождж, уначы — +3...+5, без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +7...+9, уначы — +5...+7, на працягу сутак — дождж; у Гродне ўдзень — +6...+8, уначы — +5...+7, на працягу сутак — дождж; у Віцебску ўдзень — +7...+9, без ападкаў, уначы — +4...+6, дождж; у Гомелі ўдзень — +9...+11, дождж, уначы — +3...+5, без ападкаў; у Магілёве ўдзень — +6...+8, дождж, уначы — +1...+3, без ападкаў.

www.meteo.by

ПУЛЬС

«5+» выклікае А.Лукашэнку на тэледэбаты

Народная кааліцыя **"5+"** выклікае Аляксандра Лукашэнку на дыскусію ў прамым тэлеэфіры. Падставай для з'яўлення заявы сталі выказванні прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі, зробленыя на пасяджэнні брэсцкага абласнога актыву. Тады кіраўнік дзяржавы абвінаваціў апазіцыю ў дэструктыўнай і радыкальнай дзейнасці.

"Стала ўжо традыцыяй, што чалавек, які называе сябе прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь, не адказвае за свае словы і не турбуецца, каб адшукаць доказы. Здаецца, што ён пастаянна жыве ў нейкім скажоным, нерэальным, ім самім прыдуманым свеце сярод уяўных ворагаў," — гаворыцца ў заяве "пяцёркі". Аўтары заявы прапануюць А.Лукашэнку "набрацца смеласці і выйсці ў свет, да людзей", якіх ён "бадай кожны дзень палівае брудам".

Юрый ПАЦЁМКІН.

Э.Хайкен спадзяецца...

"Я не пакідаю спадзяваў на тое, што беларускі ўрад будзе праводзіць палітыку ў адпаведнасці з абавязацельствамі, якія Беларусь узяла на сябе як краіна — удзельніца АБСЕ". Такую заяву зрабіў кіраўнік місіі АБСЕ ў Мінску Эберхард Хайкен у інтэрв'ю БелаПАН падчас свайго першага афіцыйнага візіту ў Брэст.

Э.Хайкен быў прыняты кіраўніцтвам вобласці і горада Брэста, а таксама сустрэўся са студэнтамі і выкладчыкамі Брэсцкага дзяржаўнага універсітэта імя А.С.Пушкіна і кіраўнікамі шэрагу грамадскіх арганізацый абласнога цэнтра.

Выклікае занепакоенасць, паводле слоў Э.Хайкена, сітуацыя са свабодай СМІ ў Беларусі. "Юрыдычныя і адміністрацыйныя захады працягваюць прымяняцца супраць газет — такіх як "Белорусская деловая газета", "Народная воля" і іншых, менш вядомых, газет у рэгіёнах, — сказаў ён. — Я разглядаю сітуацыю як вельмі сур'ёзную і вельмі занепакоены гэтым".

Таццяна БЯЛОВА.

Людзі ўкладваюць грошы ў золата

Больш як на 44,5 кілаграма залатых мерных зліткаў прададзена Нацыянальным банкам Беларусі за першы квартал гэтага года.

Як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні інфармацыі Нацбанка, попыт на залатыя зліткі пастаянна расце. Калі летась штомесяц рэалізоўвалася грамадзянам у сярэднім каля 8 кілаграмаў такога золата, то ў студзені-сакавіку гэтага года — амаль у два разы больш.

Апошнім часам найбольшай папулярнасцю сталі карыстацца 10-грамовыя зліткі, якіх у першым квартале прададзена звыш 600 штук, ці амаль адна трэць ад агульнай колькасці. Таксама карыстаюцца попытам адна- і 20-грамовыя мерныя зліткі.

Аляксей АРЭШКА.

У СОСЕДЕЙ

Паксас «пролетел»...

Впервые в истории Европы глава государства был отстранен от должности в результате импичмента. И произошло это в стране, еще недавно жившей по советским законам.

Со вчерашнего дня в Литве нет президента. Временно его обязанности будет исполнять председатель литовского сейма **Артуро Паулаускас**.

Коллеги из Вильнюса говорят, что сейчас в литовской столице ничего особенного не происходит. Город живет обычной жизнью. Сравнивать недавние события в Литве с тем, что происходило в Вильнюсе в 1991 году, никому даже не приходит в голову. 6 апреля на улицы Вильнюса, точнее, к зданию сейма, вышло только около 700 человек — сторонников политики Паксаса. В основном это были жители регионов, которых привезли в столицу из провинции. А вчера около здания сейма вообще не наблюдалось каких-либо массовых выступлений.

Как известно, во вторник литовский сейм проголосовал за импичмент президенту. Голосование было последним этапом долгой процедуры отстранения от власти главы государства. Накануне Конституционный суд признал справедливым три из шести предъявленных Паксасу обвинений.

Дебаты в сейме были долгими и жаркими. В понедельник сейм заседал до глубокой ночи. Во вторник депутаты приступили к голосованию только в 16 часов. Паксас, воспользовавшись законным правом, выступил перед парламентариями с последним словом. Его речь длилась 25 минут. *"Неужели несколько допущенных мною ошибок, в которых я искренне раскаялся, заслуживают отстранения? —* обратился президент к парламентариям. — *Неужто вы сами, мои недавние коллеги и соратники, никогда не ошибались?"*

Но речь Паксаса уже не повлияла на решительность парламентариев. По первому и второму пунктам за импичмент проголосовало 86 депутатов, по третьему — 89. Отказались от голосования только члены пропрезидентской фракции в сейме.

Свое отстранение от должности Паксас перенес тяжело. Во вторник вечером, сообщила литовская газета "Республика", он попал в больницу. У экс-президента поднялось кровяное давление, что было вызвано скорее всего нервным перенапряжением.

Досрочные президентские выборы в Литве должны состояться через два месяца. Их точную дату в течение 10 дней обязан объявить сейм. К слову, ныне действующая Конституция позволяет Паксасу вновь принять участие в выборах.

— Не исключено, что Паксас снова может победить на выборах, — говорит корреспондент литовского канала LTY **Татьяна Поклад**. — *Литовские аналитики считают, что избежать этого можно только в том случае, если выставить на досрочных выборах единого кандидата.*

Скорее всего им может стать нынешний премьер-министр Литвы **Альгирдас Бразаускас**, *руководивший страной вс 1993 по 1998 год. Сегодня он очень популярен в Литве, ему доверяют в регионах. Это именно тот человек, которого можно противопоставить Паксасу именно в глазах сельских жителей. Правда, до последнего момента Бразаускас говорил, что не собирается выставлять свою кандидатуру на президентских выборах.*

Бывший президент Литвы **Валдас Адамкус** *заявил, что не будет участвовать в президентской кампании, если Бразаускас все-таки пойдет на выборы. Чтобы не заслонять Бразаускаса.*

Во вторник вечером официально отказался от участия в президентских выборах спикер литовского парламента **Артуро Паулаускас**. *Так что вполне вероятно, что будет реализована идея с единым кандидатом.*

Вчера в Литве здание администрации президента стали покидать советники бывшего главы государства, их помощники, референты. Согласно литовским законам, всем им будет выплачено двухмесячное выходное пособие. Смена президентского корпуса, сообщает ИТАР-ТАСС, обойдется государственной казне примерно в 60 тысяч евро.



Мария ЭЙСМОНТ.

БЛІЦ-АПЫТАННЕ

Лукашэнка мог «праляцець» раней Паксаса

Калі б не здрада часткі беларускай палітычнай эліты

"Літоўскі парламент упершыню ў еўрапейскай гісторыі зняў з пасады прэзідэнта, які парушаў закон. Чаму Вы не здолелі зрабіць тое ж самае ў лістападзе 1996 года?", — *з такім пытаннем мы звярнуліся да некаторых дэпутатаў Вярхоўнага Савета 13-га склікання, якія амаль восем гадоў таму ініцыіравалі імпічмент прэзідэнту Лукашэнку.*

Людміла ГРАЗНОВА:

— Нам не ўдалося зрабіць гэта па дзвюх прычынах: унутранай і знешняй. Справа не толькі ў тым, што некаторыя з Вярхоўнага Савета і Канстытуцыйнага суда спужаліся і не давялі запланаванае да канца. А справа ў тым, што народ у той час не быў гатовы да такіх радыкальных дэмакратычных дзеянняў па выкананні Канстытуцыі. Ён усё яшчэ спадзяваўся на адзіную думку чалавека, які выконваў прэзідэнцкія функцыі. Знешні фактар адыграў, натуральна, вельмі важную ролю ў тых умовах, у адрозненне ад сённяшняй Літвы, Расія не згадзілася б з такім развіццём падзей у 1996-м, і яна ўсё зрабіла для таго, каб захаваць Лукашэнку пры ўладзе.

Станіслаў ШУШКЕВІЧ:

— Галоўныя прычыны няўдачы імпічменту-96 — здрада Валерыя Гур'евіча Ціхіні, які фактычна "заложил" 76 дэпутатаў, што падпісалі імпічмент, а таксама абмежаванасць розуму Сямёна Шарэцкага, які падпісаў незаконную дамову з Чарнамырдзіным, Строевым і Селязнёвым. У Літве зараз высокі ўзровень кваліфікацыі палітыкаў, яны дзейнічаюць па законе, у адпаведнасці са сваёй Канстытуцыяй і сваімі перакананнямі.

Андрэй КЛІМАЎ:

— Літоўскі сцэнарый у нас тады не прайшоў, па-першае, таму, што мы занадта рускія, мы яшчэ ў часы знаходжання ў складзе Савецкага Саюза ідэнтыфікавалі сябе як рускіх. І таму любая дапамога ад "старэйшага брата" ўспрымалася не толькі як дапамога, а як кіраўніцтва да дзеянняў. Цяжка сабе ўявіць сітуацыю, каб зараз Фрадкоў з Міронавым прыехалі ў Літву і паспрабавалі "ўрэгуляваць" сітуацыю з імпічментам прэзідэнту...

Па-другое, гэта была здрада старшыні Вярхоўнага Савета Сямёна Шарэцкага, які падпісаў дамову, а фактычна — акт капітуляцыі, не прадугледжаны Канстытуцыяй. Яшчэ да роспуску Вярхоўнага Савета Лукашэнкам менавіта Шарэцкі сваім подпісам яго распусціў. Гэта была і здрада старшыні Канстытуцыйнага суда Валерыя Ціхіні, які ў парушэнне працэдуры, перавышая свае паўнамоцтвы, прыпыніў разбіральніцтва справы аб імпічменце Лукашэнку.

У гэтай сітуацыі нельга абвінавачваць ні народ, які сабраўся бараніць Вярхоўны Савет, ні дэпутатаў, якія паставілі свае подпісы пад імпічментам. Былі, канешне, тыя, хто зняў свой подпіс: гэта Уладзімір Навасяд, цяпер дэпутат ППНС, і Генадзь Грушавы, які зараз у Польшчы. Іх дзеянні я не расцэньваў бы як здраду, гэта хутчэй маладушша і боязь, кагосьці купілі...

Зараз, калі з намі няма Ганчара, Захаранкі, Карпенкі, Завадскага і Красоўскага, я прыходжу да высновы, што тады, у 1996 годзе, нам трэба было быць больш мэтанакіраванымі — трэба было далучаць верных Канстытуцыі афіцэраў МУС і арміі, прыцягваць да адказнасці ва ўстаноўленым парадку за парушэнні Канстытуцыі Ярмошыну разам з Лукашэнкам.

Анатоль ЛЯБЕДЗЬКА:

— У 1996 годзе Беларусь была аўтарытарнай дзяржавай, а Літва 2004 года — гэта прававая, дэмакратычная дзяржава, дзе працуе закон.

Валерый ШЧУКІН:

— У беларусаў і літоўцаў розны менталітэт. Калі літоўцы аддаюць перавагу свабоднаму жыццю, то большасць беларусаў гатовы поўзаць на каленях. Акрамя таго, літоўцы заўсёды дрэнна ставіліся да рускіх — я гэта на ўласнай скуры не раз адчуваў. А Паксаса злавілі на сумнiўных пагадненнях з рускімі, вось яму і адгукнулася. Паколькі нашы народы розныя, то і дэпутаты розныя. Літоўскія дэпутаты не баяліся выказваць свае думкі, а некаторыя нашы, як толькі ім прыгразілі, адразу ж, прабачце, здрэйфілі.

Гутарыла Наталля ГАК.

Уважаемая редакция!
Убедительно прошу Вас, пожалуйста, напечатайте мое открытое письмо председателю Минского горисполкома М.Павлову.

Что тебе надобно, старче?..

Открытое письмо председателю Минского горисполкома Михаилу ПАВЛОВУ

Уважаемый председатель горисполкома!

К Вам с нижеизложенной просьбой обращается ветеран труда и спорта, инвалид 2-й группы Юрий Александрович Ясинский.

Вот уже 20 лет я проживаю в Московском районе столицы по проспекту "Известия", 4-3-44.

10 февраля с.г. я получил счет-квитанцию из ЖЭС-90 на квартплату и был поражен. И вот чем! Оплата за отопление в декабре прошлого года была 31,1 тысячи рублей, а за подогрев воды — 27,7 тысячи рублей. За январь же нового года за отопление — 68,7 тысячи рублей, а за подогрев воды — 36,4 тысячи рублей, то есть эти два показателя сразу выросли на 46,9 тысячи рублей. Я, естественно, решил выяснить, с чем это связано, и пошел в ЖЭС-90.

Бухгалтер сразу отправила меня к начальнику А.Ф.Ракицкому. Он, посмотрев обе счет-квитанции, сказал, что это показания теплового счетчика, который находится в подвале нашего дома. Но как только я попросил ознакомить меня с его показаниями за декабрь и январь месяцы, то вот здесь и началось самое удивительное. Во-первых, счетчик "секретный" и его каждому не показывают, а во-вторых, есть журнал, в который записываются его показания и этот журнал у диспетчера. Но в этом журнале были данные только на 2 января, причем это видел и сам начальник. Тогда возник вопрос, а по каким же показателям уже насчитана оплата за январь?

Начальник ЖЭСа видя, что произошла накладка, заявил, что за эти данные он не отвечает, а отвечает ЖРЭО. Я пошел к начальнику отдела М.С.Дашкевич, которая сказала, что руководствуется служебными документами и распоряжениями свыше. Конечно, эти служебные документы она мне не показала, а когда я ей сказал, что буду обращаться в вышестоящие организации, она с вызовом ответила, что обращайтесь, пишите куда угодно, хоть самому президенту, но запомните, что мы будем вам начислять, а вы будете платить! Вот так...

Это показывает, до какой степени распоясались Ваши отдельные чиновники, и, видимо, потому, что им все сходит с рук. Видимо, они даже не понимают, что своими действиями подрывают и доверие к власти в целом, и лично к Вам. Надеюсь, что Вы способны навести должный порядок и в коммунальном хозяйстве.

Уважаемый мэр!

Два десятка лет я честно, добросовестно и своевременно оплачивал все коммунальные услуги. Допускаю, что могут быть ошибки (бывает, что через месяц-другой возвращают, видимо, взятые излишки), но данный случай — что-то другое... В связи с вышеизложенным прошу Вас назначить комиссию, в которую вошли бы и жильцы домов ЖЭС-90, по проверке не только данного случая, но и всей финансовой деятельности и ЖЭС-90, и ЖРЭО, а ее результаты нужно будет довести до всех жильцов ЖЭС-90, а их — тысячи.

С уважением —

Юрий ЯСИНСКИЙ,
ветеран труда и спорта,
житель г.Минска.

Паводка наступае

У выніку паводкі за мінулыя суткі аказаліся падтопленымі новыя тэрыторыі Гомельскай вобласці.

Паводле звестак прэс-службы МНС, сем жылых дамоў падтоплены ў Лоеве. У Веткаўскім раёне падтапіла 1,5 кіламетра дарогі, што вядзе з вёскі Старое Сяло ў вёску Палянаўка. З-за паводкі моцна ўскладніўся пад'езд да жылых дамоў у вёсках Кірава, Галкі і Вялле Брагінскага раёна.

Узровень вады ў Дняпры ў раёне Лоева за апошнія суткі павысіўся на 19 сантыметраў, аднак, як чакаецца, у найбліжэйшыя дні ён пойдзе на спад.

Падтопленымі з пачатку паводкі застаюцца жылыя дамы і падворкі ў трох абласцях краіны. У прыватнасці, у Гомельскай пацярпеў 81 жылы дом і 341 падворак, 117 жылых дамоў аказаліся адрэзаныя вадой. У Віцебскай вобласці падтоплены 66 жылых дамоў і столькі ж падворкаў, у Мінскай — 27 жылых дамоў і 53 падворкі.

Дзмітрый БЕЛЬСКІ.

КЛІНІКА

Жывы труп,

альбо Зноў пра «саюзную валюту»

У чарговы раз "ашчасліву" нашу сінявокую краіну сваёй увагай дзяржаўны сакратар так званай Саюзнай дзяржавы Расіі і Беларусі **Павел БАРАДЗІН.** На спецыяльнай прэс-канферэнцыі ў Маскве ён зазначыў, што адзіная валюта саюзнай дзяржавы, якой, натуральна, з'яўляецца расійскі рубель, можа з'явіцца ў кішэнях беларусаў ужо да канца бягучага года. *"Цалкам магчыма, —* заявіў П. Барадзін, — *што не ў 2006-м, а ў 2005-м альбо нават у канцы 2004 года мы ўвядзем адзіны плацёжны сродак".* З пакета дадатковых дамоўленасцяў па ўвядзенні адзінай валюты, які складаецца з шасці пунктаў, паводле думкі Барадзіна, гатовы да падпісання пяць. Пакуль застаецца няўзгодненай дамова пра падатак на дабаўленую вартасць (ПДВ).

Раздзяляе аптымізм былога нью-йоркскага вязня і віцэ-прэм'ер урада Расіі **Аляксандр ЖУКАЎ,** які ў інтэрв'ю "Российской газете" ўчора заявіў наступнае: *"Мы лічым, што гэта не толькі магчыма, але і неабходна ўводзіць адзіную валюту з 1 студзеня 2005 года, — як гэта было прадугледжана дамоўленасцямі. Больш таго, на ўзроўні Цэнтральных банкаў, Міністэрстваў фінансаў уся гэта сістэма адпрацавана, і мы далі цалкам канкрэтныя прапановы, якія, дарэчы, прадугледжваюць 20 мільярдаў расійскіх рублёў крэдыту, каб Беларусь здолела бязбольна ўвайсці ў гэтую сістэму".*

"На жаль, беларускі бок увязвае ўвядзенне адзінай валюты з яшчэ сямю рознымі дамовамі, — наракае А. Жукаў, — *у тым ліку з выплатай намі нейкіх кампенсацый у памеры больш за 2 мільярды долараў. Мне здаецца, што гэта адбываецца ад непаразумення таго, што ўвядзенне адзінай валюты выгадна, незалежна ад якіх-небудзь іншых дзеянняў беларускага боку. Гэтая мера гатова, і яе трэба ўводзіць. Але беларускі бок пераўтварае працэс у палітычны і, на жаль, тармозіць яго".*

Нагадаем, у канцы сакавіка міністр фінансаў Расіі **Аляксей КУДРЫН** заявіў, што лічыць *"нерэальным увядзенне саюзнай валюты з пачатку 2005 года".* Ён дадаў, што ўвядзенне расійскага рубля ў якасці адзінага плацёжнага сродку на тэрыторыі Беларусі, якое раней планавалася на 2005 год, адкладваецца на год *"у сувязі з няўзгодненасцю пазіцый па пытанні аб кампенсацыі беларускаму боку".* Пры гэтым называлася сума ад 100 да 140 мільёнаў долараў у год. На думку экспертаў, прыкладна такую ж суму Беларусь будзе страчваць штогод, таму што пры ўвядзенні адзінай валюты увесь ПДВ пры экспарце будзе ўплачвацца Беларуссю ў расійскі бюджэт.

Таксама "нерэальнымі" назваў у інтэрв'ю "Народнай волі" былы старшыня Нацбанка Беларусі **Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ** перспектывы адзінай валюты: *"Я лічу, што наогул пытанне пра адзіную валюту падымаць сёння несвоечасова, трэба яго адкласці гадоў на дзесяць. Перш за ўсё таму, што ў нас з Расіяй не створана аднатыпнай эканомікі, у нас не уніфікавана эканамічнае заканадаўства і практыка гаспадарання".*

"У нашай краіне значна вышэй знос асноўных фондаў, — упэўнены С.Багданкевіч, — *падатковая нагрузка на дзевяць пунктаў перавышае расійскую, беларуская дзяржава кантралюе ўзровень рэнтабельнасці прадпрыемстваў, каля 90 працэнтаў вытворчасці прадуктаў кантралюецца дзяржавай (пасля ўвядзення "залатой акцыі" кантроль амаль паўсюдны). 44% беларускіх прадпрыемстваў з'яўляюцца стратнымі і трымаюцца выключна дзякуючы нацыянальнай валюце. У выпадку пераходу на расійскі рубель магчыма іх масавае банкруцтва".*

Зрэшты, дарэмна, як сцвярджаюць некаторыя вастраслоўы, дзяржсакратар Барадзін разам з расійскім віцэ-прэм'ерам А. Жукавым наогул выцягваюць "жывога трупа" — адзіную валюту — з саюзнага склепа. Яшчэ зусім нядаўна **Аляксандр ЛУКАШЭНКА** пераконваў аршанскіх ткачых у тым, што ў выпадку ўвядзення ў Беларусі расійскай валюты беларусам у пошуках грошай на зарплату прыйдзецца *"на каленях поўзаць па калідорах расійскага Цэнтрабанка".* А слова Лукашэнкі, як паказваюць сённяшнія палітычныя рэаліі, для нашых банкіраў — закон. Нават больш, чым закон.

Алесь СІЛІЧ.

ТЭНІС: КУБАК ДЭВІСА

Расію прайшлі. На чарзе — Аргенціна?

Заўтра ў мінскім футбольным манежы распачнецца матч 1/4 фіналу Кубка Дэвіса, у якім зборная Беларусі будзе супрацьстаяць камандзе Аргенціны.

Нагадаем, што на шляху да чвэрцьфінальнай стадыі спаборніцтваў зборная Аргенціны выйграла ў зборнай Марока з лікам 5:0, а нашы тэнісісты перамаглі каманду Расіі — 3:2. Як вядома, за перамогу над геаграфічнымі суседзямі **Аляксандр Лукашэнка** ўзнагародзіў кожнага ўдзельніка матча ордэнам Айчыны. А **Уладзімір Ваўчкоў** атрымаў ордэн Мужнасці.

На пытанне, ці не бянтэжыць нашых спартсменаў тое, што яны былі ўзнагароджаны менавіта пасля перамогі над расіянамі, капітан зборнай Беларусі **Сяргей Цяцерын** заўважыў: *"Сёння Беларусь і Расія — дзве розныя дзяржавы. Калі б мы жылі ў адной дзяржаве, то, напэўна, было б дзіўным уручэнне гэтых ўзнагарод. А паколькі мы жывем у суверэнных краінах, то нічога дзіўнага ва ўручэнні ордэнаў няма".*

Узнагароды тэнісістам у сваёй рабочай рэзідэнцыі Лукашэнка ўручаў асабіста. З гэтай нагоды беларускі тэнісіст **Аляксандр Швец** нават пазбавіўся сваёй візітнай карткі — барады. *"Хацелася выглядаць на ўзроўні. Спадзяюся, што маё новае аблічча прынясе камандзе поспех",* — сказаў спартсмен.

Тэнісісты падарылі Аляксандру Лукашэнку форму і ракеткі, якімі перамагалі на розных спаборніцтвах. Першы нумар беларускай каманды Максім Мірны прапанаваў Аляксандру Лукашэнку вярнуцца на корт. Як вядома, раней кіраўнік Беларусі часцяком браў ракетку ў рукі, але апошнім часам ён аддае перавагу хакею. Як заўважыў Сяргей Цяцерын, Лукашэнка не даў пэўнага адказу на прапанову, а проста ўсміхнуўся...

Учора ўладальнік ордэна Мужнасці Уладзімір Ваўчкоў святкаваў свой 26-ы дзень нараджэння. Аўтар гэтых радкоў запытаўся ў спартсмена, які б падарунак ён хацеў атрымаць да гэтага свята? Уладзімір з усмешкай адказаў: *"Плюшавага мядзведзянятку! Жартую... Шчыра кажучы, не задумваўся..."*

"Народная воля" віншуе спартсмена са святам, зычыць здароўя і далейшых перамог на кортах! Распачынаць выконваць пажаданні можна ўжо заўтра.

Дарэчы, менавіта ў гэтыя дні тэнісная зборная Беларусі святкуе юбілей — роўна 10 гадоў таму нашы спартсмены пачалі ўзыходжанне да сусветнай групы. Тады наша зборная выступала пад бел-чырвона-белым сцягам. Між іншым, у буклеце, прысвечаным вынікам папярэдняй стадыі Кубка Дэвіса, побач з расійскім трыкалорам знаходдзіцца і сцяг беларускай зборнай — бел-чырвона-белы...

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ЧТО ВОЛНУЕТ...

Если промолчим сегодня, завтра можем оказаться на улице

Вести с предприятий, сообщения СМИ свидетельствуют о том, что в трудовых коллективах нарастает недовольство в связи с массовым переводом работников на контракты.

На Минском автомобильном заводе на основании письма Министерства промышленности от 30 января 2004 года издан приказ о переводе всех работников на контрактную форму трудового договора. Работников вынуждают писать заявления с просьбой перевести их на такую форму трудового договора, угрожая лишением части премии за отказ. Крановщицы одного их цехов отказались писать подобные заявления. Однако, получив уведомления о переводе на контракты, они вынуждены будут идти на их заключение, обоснованно опасаясь быть уволенными. Условия контрактов сформулированы с нарушением требований законодательства. Так, перевод на контракт не обоснован конкретной причиной для каждого работника, увеличение тарифной ставки в контрактах предусматривается не в связи с изменением формы трудового договора, а за расширение зон обслуживания, к отпуску добавляется только один день, причем с условием его предоставления только после года работы по контракту.

Первичная организация Белорусского профсоюза работников промышленности никаких мер по защите нарушаемых администрацией трудовых прав не предпринимает. Группа работников МАЗа, переведенных на контрактную форму трудового договора и не согласных с причинами перевода, а также с условиями контрактов, намерена обжаловать действия нанимателя в соответствии со ст.242 ТК в Комиссии по трудовым спорам и суде.

Первичная организация Свободного профсоюза Белорусского (СПБ) могилевского завода "Зенит" выразила протест против введения контрактной системы на предприятии. Администрация завода под роспись уведомляет работников о переходе на контрактную форму найма, но при этом не знакомит с содержанием контрактов. По мнению председателя первичной организации СПБ Юрия Новикова, при таком подходе администрации работник даже лишается права в месячный срок ознакомиться с существенными изменениями труда.

Региональная организация Свободного профсоюза Белорусского начала сбор подписей среди жителей Полоцка и Новополоцка под обращением к президенту и правительству Беларуси. Местная организация СПБ обеспокоена сложившейся в последнее время практикой применения Декрета президента №29 от 26 июля 1999 года "О дополнительных мерах по совершенствованию трудовых отношений, укреплению трудовой и исполнительской дисциплины". "Совершенно очевидно, что при помощи контрактов администрации пытаются задушить набирающее силу рабочее движение, — считает председатель Новополоцко-Полоцкой региональной организации Свободного профсоюза Белорусского Владимир Антонович. — Для этого используются надуманные причины. Причем увольняют не только самых активных рабочих, но и самых грамотных и образованных специалистов. Свободный профсоюз призывает всех трудящихся выступить против кабальной контрактизации. Мы готовим акции протеста, которые в ближайшее время пройдут в нашем регионе. Если промолчим, сегодня уволят наших активистов, а завтра на улице окажутся и другие работники, которые желают отстаивать свои права".

praca-by.info

ПУЛЬС

Зноў «Савецкае залатое»

Мінскі завод пеністых він зноў пачаў выпускаць папулярнае ў 80-я гады шампанскае "Савецкае залатое". Як паведамілі ў аддзеле маркетынга прадпрыемства, у красавіку на ўнутраны рынак будзе пастаўлена 20 тысяч бутэлек новага шампанскага. На думку спецыяліста аддзела Наталлі Любецкай, празрыстая пляшка паўсалодкага і паўсухога шампанскага, упрыгожаная залатой этыкеткай, коштам усяго на 600 рублёў даражэйшая за звычайнае "Савецкае" (цана бутэлькі "Савецкага залатога" ў фірменнай краме завода — 5450 рублёў) прыйдзецца даспадобы як старшаму пакаленню пакупнікоў, так і моладзі.

Лавінія АРЭШКА.



На выставе ТІБО-2004.

photo.bymedia.net

На базе суперкамп'ютэра СКІФ

Аб'яднаны інстытут праблем інфарматыкі (АІПІ) Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі распрацаваў скразную камп'ютэрную тэхналогію тэхнічнай падрыхтоўкі вытворчасці вырабаў машынабудавання. Гэтая распрацоўка прадстаўлена на Міжнароднай спецыялізаванай выставе па тэлекамунікацыях, інфармацыйных і банкаўскіх тэхналогіях "ТІБО-2004", якая праходзіць з 6 па 9 красавіка ў Мінску.

Як паведаміў БелаПАН вучоны сакратар АІПІ Альберт Пятроўскі, тэхналогія выкарыстоўваецца з прымяненнем магчымасцяў суперкамп'ютэраў сямейства СКІФ, распрацаваных АІПІ і расійскімі навукоўцамі.

Генадзь ШАРЫПКІН.

За «вечнае права арэнды» прыйдзецца плаціць

Новая рэдакцыя Зямельнага кодэкса Беларусі прадугледжвае магчымасць атрымання зямельных участкаў у арэнду на тэрмін да 99 гадоў. Пра гэта паведаміў старшыня пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па жыллёвай палітыцы, будаўніцтве, гандлі і прыватызацыі Васіль Хрол.

Паводле яго слоў, перадача зямлі ва ўладанне на такі працяглы тэрмін, па сутнасці, з'яўляецца "вечным правам на арэнду", якое дазволіць грамадзянам ажыццяўляць здзелкі з зямлёй. Землеўладальнікі, напрыклад, змогуць прадаваць гэтае "вечнае права арэнды" або закладваць яго для атрымання крэдытаў у банку. Такім чынам, паводле слоў В.Хрола, у Беларусі будзе створана прававая аснова для фарміравання зямельнага рынку.

Ён паведаміў, што законапраект, апрача ўжо збіраемага плацяжу за зямлю, уводзіць плату за яе арэнду.

Плаціць за арэнду зямлі, згодна з праектам новага кодэкса, давядзецца як уладальнікам дачных участкаў, гэтак і вяскоўцам, "нягледзячы на тое, што гэтая зямля была выдзелена ў пажыццёва спадчыннае валоданне або ў арэнду". Сумы плацяжоў, паводле яго слоў, будуць зацвярджацца Саветам міністраў "з улікам асаблівасцяў рэгіёну, а таксама льгот і прэферэнцый, якія цяпер існуюць".

Юрый ПАЦЁМКІН.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Сколько стоит «Белтрансгаз»?

Известно, что российский концерн "Газпром" намерен прибрать к своим рукам наше стратегическое предприятие "Белтрансгаз". Ему уже удалось настоять на поспешном акционировании белорусской газотранспортной системы, выбить обещание белорусских властей на продажу ему 50 процентов акций. Задержка процесса и дискуссия вызвана лишь ценой на акции.

Наша страна оценила это предприятие в 5 миллиардов долларов. "Газпром" готов выложить за него лишь 600 миллионов долларов, или в 8 раз меньше. По этому поводу в печати сказано немало слов, каждая сторона отстаивает свою точку зрения.

Сколько же на самом деле стоит такое предприятие, как "Белтрансгаз"? Давайте обратимся к итогам европейских торгов и стоимости газотранспортных систем. Заметим, что при оценке их учитываются многие факторы, в первую очередь такие, как длина, пропускная способность, изношенность, цена транзита газа по ней и т.д.

Года два тому Словакия продала 49 процентов акций своей газотранспортной системы SPP. Германский "Рургаз", французская компания "Газ де Франс" и российский "Газпром" выложили за них 2,7 миллиарда долларов. Таким образом, эта газотранспортная система оценена примерно в 5,5 миллиарда долларов. По данным российского "Газпрома", ее длина составляет 2268 километров, а пропускная способность — более 90 миллиардов куб. метров в год. Через нее прокачивается около 80% российского газа в Западную Европу.

Длина труб "Белтрансгаза", по сообщениям СМИ, около 7 тысяч километров, но и прокачка российского газа в несколько раз меньше. Примерно около 30 млрд. куб. метров.

Почти в это же время была продана и Чешская газотранспортная система "Трансгаз". За нее заплачено 4 миллиарда долларов. Чешский "Трансгаз" — это 1182 километра внутренних газопроводов



и 2455 километров транзитных. Транзит российского газа через территорию Чехии в 2002 году составил 25,3 млрд. куб. метров. Как видим, чешский газопровод по мощности близок к белорусскому, но в два раза короче нашего. Из этих цифр вытекает, что и наш "Белтрансгаз" стоит где-то 4—5 миллиардов долларов.

Наши оппоненты утверждают, что чехам и словакам просто повезло при продаже газотранспортных систем. Так, газета "Известия" приводит слова чешского специалиста Мирослава Зайичека: "Благодаря случайному стечению обстоятельств (заинтересованность покупателя — немецкого концерна RWE, наличие у него достаточного количества средств, относительно беспроблемная ситуация в чешской газовой отрасли) удалось продать "Трансгаз" крайне выгодно". Да, стечение таких обстоятельств — дело важное, но, согласитесь, оно не решающее. К тому же мы можем привести другое высказывание. Президент Словакии, узнав о продаже 49 процентов акций газовой системы своей страны, заметил, что он за такую сумму такой пакет акций не отдал бы.

Да и что означает обстоятельство: "У покупателя имелось достаточное количество средств". Не намек ли это на то, что "Газпром" нынче не имеет достаточных средств для покупки 50 процентов акций "Белтрансгаза"? То, что он испытывает недостаток денег, общеизвестно. "Газпром" до сих пор не выкупил акции словацкого газотранспортного предприятия. По утверждению немецких СМИ, за него деньги Словакии выплатили западные партнеры, но с условием, что через два года "Газпром" должен определиться: либо он платит за акции, либо отказывается от них. Два года прошло. На днях стало известно, что "Газпрому" удалось продлить действие того условия еще на год. Стало быть, с деньгами у него неважно. Так пусть тогда и не покупает акции "Белтрансгаза".

Непонятно, почему разговоры о приватизации "Белтрансгаза" ведутся только с российским концерном. Наши соседи, словаки и чехи, выставили акции своих газотранспортных предприятий на открытый конкурс. За них боролись компании Германии, Франции, России. Поэтому и цены выросли. Почему зациклились на "Газпроме"? Лишь потому, что он так хочет? А как же тогда с национальными интересами?

Обратимся еще к любопытным фактам. Газотранспортная система Украины оценена экспертами INOGATE в 13,8 миллиарда долларов. С ней не согласны украинские специалисты. По данным комитета Верховной Рады, стоимость этой системы с учетом зарубежных аналогов колеблется в пределах от 22 до 28 миллиардов долларов.

Что же представляет из себя украинская газотранспортная система? Ее длина более 35 тысяч километров, имеет 71 компрессорную станцию, хранилища газа. Пропускная способность на выходе — 170 млрд. куб. метров в год. Правда, изношенность где-то 60 процентов. Уже сегодня требуются вложения в ее модернизацию в сумме 2,3 миллиарда долларов. Реализация новых российских проектов по прокачке газа в Европу может привести к уменьшению прокачки газа через территорию Украины на 60—70 млрд. кубометров в год.

Как видим, и длина украинского газопровода, и мощность его по прокачке газа примерно в пять раз больше белорусского. Если взять за основу его стоимость, выставленную экспертами INOGATE, а это 13,8 миллиарда долларов, то по этой аналогии белорусская газотранспортная система может стоить (13,8:5) примерно 2,7 миллиарда долларов. А если взять среднюю цену, обозначенную специалистами Верховной Рады Украины (25 миллиардов долларов), то стоимость "Белтрансгаза" может быть около пяти миллиардов долларов.

Словом, как ни крути, с какими оценками и сделками ни сравнивай, стоимость "Белтрансгаза" колеблется где-то от 2,7 до 5 миллиардов долларов. Конечно, наши подсчеты грубые, приблизительно-сравнительные. Но и они убеждают, что "Белтрансгаз" стоит намного больше того, что предлагает "Газпром".

Следует заметить, что с российской стороны предложения сопровождаются не очень хорошими намеками. Так, та же газета "Известия" пишет, что Россия собирается строить североевропейский газопровод, может увеличить прокачку газа через Украину, и тогда белорусская труба станет незагруженной. Слышатся также голоса и из других организаций. Но ведь это не что иное, как шантаж. Если северный газопровод будет строиться с одной целью — оставить без газа белорусскую трубу, то какой экономический смысл в этом? Зачем вкладывать миллиарды долларов в новый газопровод для прокачки газа в Европу, если есть и хорошо работает белорусская газовая труба?

Сергей ИВАНОВ.

ПАДУМАЕМ

Ці паважаюць у нас працу хлебароба?

Скажыце, вы пайшлі б на працу з акладам 45—80 тысяч рублёў у месяц? Прычым увіхацца прыйдзецца з раніцы да вечара. "Дык дзе ж вы знойдзеце такога дурня? — прыкладна так адкажуць многія. — Гэтых грошай не хопіць нават на аплату камунальных паслуг. А за што ж купляць прадукты харчавання?"

Але менавіта такімі акладамі спрабуюць заманіць да сябе спецыялістаў многія сельскія гаспадаркі Гомельшчыны. Чытач з Гомеля даслаў нам выразку з мясцовай газеты, усыпанай падобнымі аб'яўкамі. Пачытаем некаторыя з іх. Так, у Лоеўскі раён запрашаецца ветфельчар з акладам 45 тысяч рублёў, а ў Калінкавіцкі раён ветурач з такім жа заробкам. Праўда, у абодвух выпадках прадастаўляецца жыллё. Патрэбен заатэхнік у Кармянскі раён. Аклад — 83 тысячы рублёў. У Буда-Кашалёўскім раёне такому спецыялісту абяцаюць на тысячу рублёў болей — 84 тысячы. А ў Брагінскім — значна меней, усяго 67 тысяч. Аграномам прапаноўваюць аклады 72, 90 тысяч рублёў у месяц. Праўда, з прадастаўленнем жылля. Але ці хопіць заробку на аплату ацяплення і асвятлення тых будынкаў, набыццё адзення і ежы? Віктар Раманенка, які даслаў у рэдакцыю выразку з газеты, піша, што такія прапановы сведчаць і аб вялікім крызісе ў эканоміцы, і аб абразе чалавека працы.

Мы спрабавалі ўдакладніць у Мінсельгасе: няўжо такія малыя заробкі спецыялістаў у вёсцы? Вядома ж, каб працаваць аграномам ці ветурачом, патрэбна мець інстытут за плячыма. Але нам адказалі, што ў Міністэрстве не маюць дадзеных па акладах асобных катэгорый спецыялістаў. Паведамілі толькі, што летась сярэдні заробак працаўнікоў сельскай гаспадаркі склаў 137,7 тысячы рублёў.

Нядаўна СМІ паведамлялі, што на пачатку сёлетняга года сярэднемесячны заробак на Віцебшчыне склаў 257 тысяч рублёў, ці каля 95 еўра. Больш за ўсіх атрымалі работнікі банкаў — па 617 тысяч рублёў. Другі радок у ведамасці па акладзе занялі на Віцебшчыне работнікі органаў дзяржаўнага кіравання — 395 тысяч рублёў. А вось працаўнікам палёў і ферм у студзені выплацілі толькі па 114 тысяч рублёў. Гэта ў сярэднім. Або па 42 еўра.



На пачатку года сярэднямесячны заробак у сталіцы краіны, па сведчанні агенцтва "Мінскнавіны", склаў у эквіваленце 191 долар ЗША. Самая высокая зарплата і тут у банкаўскіх работнікаў — 340 долараў, у работнікаў органаў дзяржаўнага кіравання — 240 долараў.

Што ж атрымліваецца? Той, хто сее і доіць, вырошчвае для нас прадукты і зарабляе сродкі для краіны, мае ў месяц дзесьці каля 50—60 долараў, а той, хто, гаворачы вобразна, толькі "пералічвае заробленае", атрымлівае 340 долараў, або ў 5—6 разоў болей. Той, хто камандуе, таксама атрымлівае намнога болей грошай. Хіба можа пры такой сітуацыі нармальна развівацца эканоміка? Ды пры такой сістэме ўсе будуць імкнуцца ўладкавацца ў банку, структурах "вертыкалі". Хто ж будзе даіць кароў, малаціць збажыну?

Згаданыя аклады сведчаць і аб тым, што ў нас не паважаюць хлебароба і яго працу. Каб было інакш, дык плацілі б болей. Відаць, вінаватыя ў гэтым і самі вяскоўцы. Штосьці не чуваць іх незадаволенасці падобнай практыкай. Рабочыя прадпрыемстваў, асабліва сталічных, якія хоць зрэдку змагаюцца за свае правы, маюць куды большыя заробкі.

Яўген ТАЎГЕНЬ.
photo.bymedia.net

АВТОРИТЕТНОЕ МНЕНИЕ

Что ждет евро и доллар в ближайшие месяцы?

Многие наши граждане хранят свои сбережения в долларах и евро. С падением обменного курса первого всех волнуют вопросы: "Как быть? Каким будет обменный курс через год? И можно ли вообще верить прогнозам экспертов?" На такие вопросы отвечает известный московский экономист Борис Зарицкий.

По его мнению, в основе валютного курса в конечном счете лежит состояние экономики данной страны. Валютный курс отражает общее экономическое состояние. В долгосрочной перспективе эти макроэкономические факторы пробивают себе дорогу.

Евро сегодня переоценен, ведь темпы экономического роста в США выше, чем в Европе. Но есть один момент: учетная ставка центральных банков. Обычно она ориентирована на стимулирование или сдерживание кредитной активности. Если темпы роста высокие, процентная ставка повышается. Если низкие, то процентная ставка опускается, чтобы стимулировать кредитную активность. Косвенно это влияет и на курс валюты. Особенность нынешней ситуации в том, что в Европе процентная ставка выше, чем в США, а это стимулирует отток капиталов из США в Европу, и это подталкивает рост курса евро.



Расширение 1 мая ЕС в течение ближайших месяцев не будет прямо влиять на курс евро, считает Зарицкий, но перспектива расширения еврозоны очень серьезный вопрос, который имеет стратегическое значение и который может повлиять на устойчивость евро вообще. Европейская экономика не настолько сильна, чтобы евро мог столь долго удерживать столь высокий курс, считает Зарицкий.

Говоря о прогнозе на ближайшие месяцы и годы, Борис Зарицкий указывает на важность интуиции и высказывает мнение, согласно которому нынешняя стабилизация на уровне 1,22—1,23 не будет долгой. Все будет зависеть от поведения Федеральной резервной системы в условиях высоких темпов экономического роста. Когда ставка будет повышена, курс доллара пойдет вверх. Сбудутся ли такие ожидания, можно будет узнать уже осенью.

ВЗГЛЯД

Пока петух не клюнет,

или В чем причина тяжелой судьбы индивидуальных предпринимателей

Как уже сообщала "Народная воля", индивидуальные предприниматели могилевского Заднепровского рынка протестуют против решения местных властей, согласно которому рынок закрывают, а на его месте начинают строительство паркинга. 26 марта около трехсот человек несколько часов простояли на площади Ленина около здания облисполкома. Они надеялись, что власть их услышит и пойдет с ними на переговоры. Зря надеялись.

Возможно, что акция протеста еще более усилила желание властей создать на Заднепровском рынке нечто новое и грандиозное, что-то вроде города Солнца. Демонтаж рынка начался еще ранее назначенного срока, 31 марта. Сносилось все, что предприниматели строили годами. Для чего? Конечно же, для блага народа. Городской начальник утверждал, что власть заботится о благе всех жителей и стремится превратить Могилев в цивилизованный город.

Вот, оказывается, в чем дело. Надо упорядочить торговлю в городе, благоустроить рынок и с этой целью построить крытое помещение. И, конечно, благосостояние народа улучшится. А что плата за один квадратный метр нового помещения будет составлять 18—20 долларов вместо 70 тысяч белорусских рублей за место, то это, похоже, никого в коридорах власти не волнует. Около двух тысяч могилевчан, предприниматели и наемные работники беспокоятся — смогут ли они найти новые торговые места. Предприниматели говорят, что на рынке торгуют те, кто не имеет магазинов, торгуют не для капитала, а чтобы прожить.

Думается, индивидуальные предприниматели упустили свой исторический шанс. Еще четырепять лет тому назад было не поздно создать республиканский массовый независимый профсоюз. Пойти на самое тесное сотрудничество с политическими силами, выдвинуть не только экономические, но и политические лозунги. Вместе выйти на президентские выборы. Тогда предпринимательское движение стало бы силой, с которой считалась бы власть. Но свой личный интерес у индивидуальных предпринимателей оказался выше общественного. Я поинтересовался у руководителей Свободного профсоюза частных предпринимателей Могилева: "Часто ли члены профсоюзов платят взносы?" Оказалось, время от времени и как раз в ту пору, когда их прижимают власти, в общем, пока петух куда-то не клюнет. Конечно, не все такие. Есть люди, которые прекрасно понимают, что только вместе они сила, но таких меньшинство.

Мой знакомый, узнав о ситуации на Заднепровском рынке, сказал: "Брось ты их жалеть. Разве они поддержали витебских? Где они были, когда бастовали другие предприниматели?" Большая страна, десятки тысяч предпринимателей. Но каждый умирает в одиночку.

Александр СЕРДЮКОВ.

Диктаторы воруют миллиардами

Бывший президент Индонезии Сухарто возглавил список коррупционеров всех времен, обнародованный организацией Transparency International (TI).

Как говорится в докладе TI, за 31 год правления Индонезией Сухарто присвоил от 15 до 35 миллиардов долларов, продемонстрировав таким образом, как злоупотребление власти "подрывает надежды... развивающихся стран".

Ненамного отстал от Сухарто бывший правитель Заира (ныне Демократическая Республика Конго) Мобуто Сесе Секо, которому TI приписывает кражу 5 миллиардов долларов. И это при том, подчеркивают авторы доклада, что ВВП Заира при пересчете на душу населения не превышал 100 долларов. За 32 года, в течение которых Заиром руководил Сесе Секо, страна получила 12 миллиардов долларов иностранной помощи. 40% этой суммы осели в карманах правителя.

"Злоупотребления политической властью в личных целях приводят к подрыву важнейших общественных секторов, создают тот уровень отчаяния, который питает конфликты и насилие", — заявил основатель и председатель Trasparency International Питер Эйджен. В докладе этого года TI сфокусировался на политической коррупции, надеясь на то, что эта работа поможет в борьбе с ней.

Transparency International — не единственная организация, отслеживающая коррупцию. Одна из них, специализирующаяся на эксплуатации полезных ископаемых Global Witness, обвиняет в разграблении государственных богатств нескольких нынешних руководителей.

Среди них:

* Ангола, президент которой Хосе Эдуардо душ Сантуш, по данным GW, держит огромные суммы на заграничных банковских счетах;

* Экваториальная Гвинея, президент которой Теодоро Обианг держит доходы от нефтяной отрасли в "государственном секрете", и при этом предположительно нефтяные компании переводят средства на его личный счет в одном из банков Вашингтона.

ЛЮБОПЫТНО

Берлускони — самый богатый, Шредер — самый бедный

Журнал "Forbs", сообщает телекомпания НТВ, вновь подсчитал, кто в мире самый богатый. Теперь — среди лидеров Большой семерки. В ней, как выяснилось, всего лишь один миллиардер — это Сильвио Берлускони, премьер-министр Италии и по совместительству медиа-магнат. Его личное состояние оценивается в 10 миллиардов долларов.

За итальянским премьером следует канадский — Пол Мартин. По сравнению с Берлускони, он живет в нищете — всего 225 миллионов долларов.

Американский президент Джордж Буш еще беднее — его состояние издание оценивает в 15 миллионов долларов. За Бушем следуют французский президент Жак Ширак и британский премьер Тони Блэр.

Как пишет "Forbs", Ширак стал обладателем девятимиллионного состояния в основном благодаря удачной женитьбе. Тони Блэр свои три миллиона тоже нажил не без помощи жены — это доход от ее доли в лондонской юридической фирме плюс премьерская зарплата.

У его коллеги из Страны восходящего солнца Дзюнъитиро Коидзуми — два миллиона долларов, и как он их заработал, журнал не уточняет.

Наконец, самым бедным в Большой семерке оказался немецкий канцлер Герхардт Шредер. У него всего один миллион долларов.

ПАВУЧЫМСЯ

Славацкі рай

Больш як дзесяць гадоў наша краіна заклікае замежных інвестараў праводзіць дзелавыя сустрэчы з імі, сыпле абяцанні, а яны ўпарта не хочуць ісці ў Беларусь. А вось Славакія толькі выгукнула гады тры назад "Гэй, інвестары!", і яны адзін за адным пакрочылі туды са сваімі капіталамі і перадавымі тэхналогіямі.

Свой першы аўтамабільны завод у Еўропе карэйскі канцэрн "Hyundai" адкрывае ў... Славакіі. Спярша збіраўся ў Польшчы, ды, пачуўшы славацкі заклік, перадумаў. Ён штогод будзе ўкладваць у гэтай краіне па 700 мільёнаў еўра інвестыцый, мае намер выпускаць тут 200 тысяч аўтамабіляў у год. Каля чатырох тысяч славакаў змогуць уладкавацца на працу на замежным прадпрыемстве.

Яшчэ раней у Славакію прыйшлі нямецкія фірмы Volkswagen, Siemens, Deutche Telekom ды іншыя. На аўтазаводзе Volkswagen у Браціславе ўвіхаецца каля 10 тысяч чалавек. Яны выпускаюць такія мадэлі аўтамашын, як Polo, Golf. Цяпер і французы будуюць у Славакіі свой аўтазавод, а фірма Pover мае намер перавесці сюды свае вытворчыя магутнасці з Вялікабрытаніі.

Такім чынам, у бліжэйшы час Славакія стала буйнейшым у свеце вытворцам аўтамабіляў, а ў разліку на душу насельніцтва — дык самым буйным. Тут, дзе пражывае крыху больш як пяць мільёнаў чалавек, будзе вырабляцца мільён аўтамабіляў. Прычым лепшых сусветных марак. Калі б хто такое сказаў гадоў 5—10 таму, дык яму не толькі не паверылі б, але, бадай, і рассмяяліся б у вочы. Цяпер жа — гэта рэальнасць.

Што з гэтага будзе мець краіна, яе грамадзяне? Сучасныя рабочыя месцы і някепскія заробкі, немалыя адлічэнні ў бюджэт. А галоўнае — перспектыву для сваёй эканомікі і моладзі, якая мае магчымасць стаць сучаснымі менеджэрамі.

А цяпер пра галоўнае пытанне: "Што паспрыяла прытоку інвестыцый?" Найперш, нізкія падаткі. Самыя нізкія ў Еўропе. А некаторым фірмам наогул паабяцалі вызваленне ад выплат у першыя гады. Словам, Славакія становіцца падатковым раем для прадпрымальнікаў і людзей з высокімі заробкамі і такім чынам збіраецца пабудаваць у сябе рай для грамадзян.

Галоўнае, што тэрмін для такога павароту выбраны даволі ўдала. Раней падобную ролю адыгрывалі ў Еўропе Люксембург і Швейцарыя. Ды ў апошні час чамусьці вырашылі ўзмацніць падатковую нагрузку. Вось тут Славакія і адрэагавала аператыўна, імкнучыся не толькі заняць іхняе месца, але і стварыць яшчэ лепшыя ўмовы для інвестараў.

Але не толькі падаткамі прывабіла яна інвестараў. У апошнія гады Славакія стала прыкладным вучнем сярод тых, хто ўступае ў Еўрапейскі Саюз, укараняючы еўрапейскія стандарты ва ўсе сферы жыцця. Тут паскорана вядуцца эканамічныя рэформы, паварот да дэмакратыі, павышаецца імідж краіны ў вачах еўрапейскай супольнасці.

Знаёмячыся з гэтай інфармацыяй, міжволі думаеш: "А што перашкодзіла Беларусі яшчэ дзесяць гадоў таму зрабіць такі паварот? Тым больш што некаторыя навуковыя цэнтры раілі падобныя варыянты". Адказ відавочны: няўдалы выбар на выбарах. І Славакія да 1998 года, калі там правіў папуліст Мечыар, не была здольнай на рашучыя перамены да лепшага. Яны сталі магчымыя пасля прыходу да ўлады хрысціянскага дэмакрата Мікулаша Дзурынды. Дарэчы, ажыццяўляць рэформы яму даводзіцца не зусім проста, пераадольваючы моцнае супрацьдзеянне старых папулісцкіх сіл.

Алесь ДРАБЧУК.

ЭТО МОЖЕТ ПРИГОДИТЬСЯ КАЖДОМУ

Вы потеряли работу. Как найти новую?

Потерять работу боятся многие. Но что делать, если это все-таки случилось? Психологи советуют не впадать в депрессию, а разработать детальный план дальнейших действий.

Вы можете разработать план, как вернуться в компанию или сферу деятельности, близкую той, которую только что покинули. А возможно, вы вдруг захотите попробовать себя в другой области, например, начнете новую карьеру, пойдете учиться или измените свою жизнь.

Продолжение карьеры

Помните, что, работая в своей сфере, вы будете чувствовать себя более уверенным: вы знаете все ходы и выходы, у вас наверняка есть опыт и связи. Итак, вот три шага, которые вы можете сделать, чтобы вернуться к своей профессиональной жизни.

1. Первый телефонный звонок надо сделать главному конкуренту бывшего работодателя, причем не в отдел кадров, а начальнику отдела, в котором вы хотели бы работать. Расскажите ему лично о вашем профессиональном опыте. Как бы странно это ни выглядело, но, по утверждению психологов, ваша предыдущая неудача может превратиться в глазах конкурента в ваше достоинство. Как показывают исследования, тот, кто меняет работу, имеет больше шансов продвинуться по службе, чем тот, кто всю жизнь работает в одной компании.

2. Ищите работу в вашей области или в сферах, близких вашей профессии. Если вы любите свою профессию, но хотите открыть для себя ее новые грани, найдите работу в близкой вашей сфере деятельности организации. Ваш предыдущий опыт привлечет нового работодателя, так как вы далеко не новичок и вам нужно выучить только какие-то особенности его бизнеса.

3. Если вы любите вашу профессию, но хотели бы снизить темп, вам лучше найти работу в небольшой компании, ведущей бизнес в вашей области. Всегда существуют исключения из правила, но в целом работодатели в маленьких компаниях менее требовательны, а работа там более разнообразна.

Финансовое положение

Не всегда можно позволить себе роскошь долго ждать хорошего предложения. Может быть, в вашей сфере начались сплошные увольнения, а на вашем банковском счете совсем пусто. Если вам срочно нужна работа, то вот два способа ее получить.

1. Станьте внештатником или найдите работу по контракту. Работодателям нравится подобная форма работы. Не беря на себя больших расходов и обязательств устроить в штат, они получают высококвалифицированного профессионала. Внештатная или контрактная работа позволяет вам зарабатывать деньги, занимаясь тем, что вы умеете делать.

Минус такого положения в том, что у вас нет никаких гарантий, хотя с финансовой точки зрения вы обеспечены. Зато у вас, как правило, остается время, чтобы продолжать искать работу.

2. Чтобы поправить свою финансовую ситуацию, вы можете найти работу с неполной занятостью. В такой ситуации не важно, относится ли работа к вашей профессиональной сфере или нет. Устройтесь на работу просто для того, чтобы выходить из дома, быть среди людей и зарабатывать деньги.

Типичные ошибки тех, кто ищет работу

Специалисты Всероссийского кадрового конгресса, компании "Анкор" и других составили список самых распространенных ошибок людей, ищущих работу.

1. Непродуманная стратегия поиска: хаотичная рассылка резюме, использование только одного источника (например, Интернета).

2. Завышенные зарплатные и карьерные амбиции.

3. Неудачная самопрезентация на собеседовании.

4. Нечеткая формулировка целей.

5. Обман в резюме или нечестность на собеседовании.

6. Плохие манеры: неотключенный мобильный телефон на интервью, опоздания на встречу.

7. Перегруженное информацией, длинное резюме.

8. "Торговля" за более высокую зарплату на последнем этапе отбора.

9. Неправильное самопозиционирование (работа не по профессии).

10. Затрагивание неуместных тем на собеседовании (например, подробности личной жизни, некорректные отзывы о предыдущих местах работы).

"Иногда из-за глупых недочетов можно упустить свой шанс, — говорит Вера Александрова, психолог-консультант компании "Анкор". — Например, придя на собеседование в джинсах и свитере, вы не попадете на работу в компанию, где принято одеваться строго. Записывают в аутсайдеры тех, кто не может ответить на вопрос о зарплате. Как вспоминает гендиректор интерактивного творческого агентства E-generator.ru Юрий Белоусов, когда он устраивался на работу, то на вопрос "Какую максимальную зарплату вы хотели бы иметь?" он написал: "Бесконечность". "Меня признали несерьезным человеком, с которым нельзя иметь никаких дел", — говорит он.

Порой соискатель срезается на мелочах. "Несколько лет назад хотел получить работу пресс-секретаря в известной металлургической компании, только что поменявшей акционеров, — рассказывает Алексей Ищенко, директор по общественным связям компании "Комус". — Но на этапе встречи с руководителем компании я не смог ответить на несколько специфических вопросов вроде "Чем брикетированное железо отличается от аглоруды?" и "Есть ли разница между горячим станом и холодным?". Оказалось, что директор был потомственным металлургом, очень любил и знал свою профессию и требовал того же от подчиненных. Теперь перед встречей с потенциальным работодателем Ищенко старается собрать максимум информации о компании и рынке, на котором она работает.

Самый большой просчет — не иметь никакой стратегии поиска работы, уверен Алексей Колотвин, эксперт Всероссийского кадрового конгресса. Бессистемная рассылка резюме и использование только одного источника информации с предложениями о работе (исключительно Интернета либо газетных объявлений или поиск только через знакомых) ведут к недооценке других возможностей. Чтобы получить 10 реальных предложений о работе, надо разослать резюме в 100 мест.

В тройке самых распространенных ошибок — неумение себя преподнести на собеседовании, плохо проведенная самопрезентация. Порой сильный специалист, потерявший работу, на собеседовании ведет себя неуверенно, слишком рьяно демонстрирует свое желание получить работу, что оставляет неприятное впечатление.

Есть запретные темы на собеседовании. "К примеру, все работодатели плохо воспринимают заявления соискателей о том, что они в ближайшем будущем хотят открыть свое дело", — поясняет Инна Суматохина, коммерческий директор компании. Даже если есть такая цель, то не стоит говорить об этом в ситуации найма на работу.

Работодатели не любят тех, кто не умеет слушать, сидит во время беседы с отсутствующим взглядом, вертит в руках мобильный телефон или ручку (признак нервозности).

Белые пятна в биографии, утаивание информации и нежелание отвечать на важные вопросы (к примеру, о причине увольнения с предыдущего места работы) тоже повышают вероятность попадания в список аутсайдеров.

Резюме страдают от чрезмерно обобщенной, неконкретной информации, встречаются еще и многостраничные трактаты, которые никто не способен дочитать до конца. Порой резюме напоминает выписку из трудовой книжки, по которой работодатель не может понять, где такой кандидат может быть полезен.

Плохо, если в резюме описан процесс работы на прежних местах, а не достижения. Достижения вроде удачно завершенного проекта, внедрения методики, позволившей добиться повышения продаж, стоит указывать в самом начале резюме.

NEWSRU.COM

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Молчи, Condoleezza!

Белый дом отказался предоставить комиссии по расследованию обстоятельств терактов 11 сентября 2001 года текст доклада, который помощник президента США по национальной безопасности Кондолиза Райс должна была сделать в этот день. Отказ предоставить черновики доклада Райс администрация президента Буша мотивировала тем, что подобные документы являются конфиденциальными и не подлежат огласке.

Напомним, что Райс 11 сентября 2001 года планировала выступить с публичной речью, посвященной "угрозам и проблемам сегодняшнего и завтрашнего дня". Как стало известно газете "Вашингтон пост", в подготовленной речи главный акцент делался на противоракетную оборону США, так как, по мнению Райс, именно от враждебно настроенных государств, а не от международного терроризма, исходила главная опасность для страны.

Кондолиза Райс должна публично и под присягой дать показания независимой комиссии, расследующей теракты 11 сентября. Согласно предварительным выводам этой комиссии, спецслужбы и антитеррористические структуры США в предшествующий терактам 11 сентября период недооценили возможности "Аль-Кайеды" и страна оказалась незащищенной от подобных нападений.

Ниязов рекомендовал туркменам отказаться от золотых зубов

Президент Туркменистана Сапармурат Ниязов рекомендовал туркменам перестать вставлять себе золотые зубы. Такое заявление Ниязов сделал во время визита в один из университетов страны. Президент Туркменистана прервал выступление студентки, зачитывающей приветственную речь, сказав: "Не обижайся. Ты замечательно выглядишь с золотыми зубами, но с белыми будешь выглядеть еще лучше. В зале как раз находится министр здравоохранения — стоматолог по профессии. Он сделает тебе белые зубы". Ниязов также отметил, что золотые зубы являются пережитком прошлого, "когда туркменский народ жил в нищете".

Встреча президента Туркменистана со студентами университета транслировалась в прямом эфире государственного телевидения. В ближайшее время после такого заявления Ниязова следует ожидать, что количество туркменов с золотыми зубными коронками резко уменьшится. Ранее в этом году Ниязов высказывался о своей нелюбви к студентам с бородами и длинными волосами, после чего студенты всех вузов страны привели свой внешний вид в соответствие с пожеланиями президента.

В могиле Петрарки обнаружили чужую голову

Патологоанатом, проводивший эксгумацию могилы Франческо Петрарки, заявил о пропаже черепа великого поэта. Профессор Вито Террибиле Вайль Марин из Падуанского университета рассказал, что при исследовании скелета Петрарки были взяты образцы ДНК из ребра и зуба. Исследования показали, что череп принадлежит другому человеку. Кроме того, ученый заявил, что даже визуальный анализ позволял сделать такой вывод — Петрарка был довольно массивным человеком гигантского для своего времени роста (более 180 см), а череп принадлежит человеку более скромных размеров.

Эксгумация могилы Петрарки началась осенью прошлого года и была призвана восстановить физический облик великого поэта. Кроме того, экспертам предстояло убедиться, действительно ли "черные следопыты" XVII века уже вскрывали склеп и отрубили "на сувениры" правую руку поэта. Исследования должны были завершиться к 700-летнему юбилею поэта, который Италия будет отмечать в июле 2004 года.

Президент Афганистана объявил героину джихад

Президент Афганистана Хамид Карзай объявил священную войну против наркотиков в этой стране. Его заявление пришлось как раз на то время, когда афганские фермеры готовятся собрать урожай опиумного мака, которого будет переработан в героин, основной рынок сбыта которых — страны Запада. "Наркотики угрожают основам нашей жизни. Мы должны очистить страну от мака", — заявил Карзай на пресс-конференции в президентском дворце. Он призвал афганцев бороться с наркотиками с таким же рвением, как они воевали во время джихада с Советским Союзом в 80-х годах прошлого века. "Мы рассчитываем, что старейшины поддержат нас в борьбе с наркотиками. Джихад должен начаться", — заявил он.

В Британии раскрыт «химический заговор»

Спецслужбы Великобритании и США раскрыли заговор, участники которого намеревались взорвать в Британии химическую бомбу. Как стало известно Би-Би-Си, злоумышленники собирались активировать смесь взрывчатки и тетроксида осмия. Эксперты говорят, что в замкнутом пространстве это сочетание в форме газа может быть смертельно опасным. Полагают, что заговорщики симпатизируют идеям "Аль-Кайеды", а их целью, по всей видимости, могли стать мирные британцы.

Между тем тетроксид осмия приобретается в Британии вполне легально: этот химикат используется в исследовательских целях, однако он может быть опасен для человеческих глаз, легких и кожи. По словам Алистера Хэя, профессора экологической токсикологии университета английского города Лидс, при непосредственном контакте с кожей человека это вещество относительно вредно, однако если его взорвать, оно будет представлять опасность не больше, чем обычная пыль.

Заговор был раскрыт при перехвате британскими и американскими спецслужбами разговоров злоумышленников. Судя по тем сведениям, которые известны Би-Би-Си, они еще не раздобыли необходимого для реализации их планов тетроксида осмия.

Великобритания находится в состоянии повышенной готовности с 11 марта, когда в результате серии взрывов на железных дорогах столицы Испании погиб 191 человек. После мадридских событий руководитель лондонской полиции сэр Джон Стивенс заявил, что попытка совершения теракта в Лондоне неизбежна, однако министр внутренних дел страны Дэвид Бланкетт попытался смягчить это высказывание.

Голландия обсуждает запрет на продажу марихуаны

Правительство Нидерландов заявило о своем намерении запретить продажу очищенной конопли. Соответствующий законопроект будет рассмотрен Кабинетом министров в ближайшие дни. Заседание будет посвящено тому, следует ли перевести гашиш и марихуану с высоким содержанием тетрагидроканнабинола в класс тяжелых наркотических веществ или оставить их в легком классе.

До сих пор голландцы и туристы могли без проблем покупать разные сорта марихуаны в контролируемых государством "кофейнях", где не продается героин, кокаин или любой другой тяжелый наркотик.

В Барселоне запретят корриду

Городской совет Барселоны проголосовал за запрет боя быков в столице Каталонии. Таким образом, Барселона стала первым из крупных городов Испании, где исконная национальная забава может оказаться вне закона. Это решение должно быть теперь одобрено властями Каталонии и лишь тогда оно обретет силу закона. В поддержку такого решения было собрано 245 тысяч подписей граждан.

Для некоторых испанцев коррида все еще является традиционным видом спорта, но растущее число их соотечественников считает, что это проявление жестокости, несовместимое с современными нормами морали. Согласно опросам общественного мнения, 63% жителей Барселоны не хотят, чтобы в их городе проходила коррида, а 55% выступают за запрет боя быков.

Ежегодно в Барселоне на единственной в городе арене для корриды погибают примерно 100 быков.

В Барселоне, которая славится шедеврами искусства и архитектуры, многие считают, что коррида несовместима с образом города и желанием многих каталонцев обрести собственную идентичность, отличную от мадридской. Теперь, когда горсовет Барселоны одобрил запрет, фанаты корриды могут выйти на улицу в знак протеста, так как чаще, чем в Барселоне, коррида происходит лишь в Севилье и Мадриде.

В Варшаве пройдет Европейский экономический форум

28—30 апреля 2004 года в Варшаве состоится Европейский экономический форум под лозунгом "Европа: расширение и перспективы". Главным организатором его является ВЭФ — Всемирный экономический форум, хозяин ежегодных конференций в Давосе. В связи со значением и ролью Польши в процессе европейской интеграции ВЭФ в прошлом году обратился к ее властям с инициативой о проведении форума именно в Польше под патронатом президента Александра Квасьневского.

Экономический саммит на высшем уровне в этом году будет чрезвычайным. Накануне вступления десяти новых государств в ЕС в столице Польши встретятся политики, бизнесмены, представители неправительственных организаций и кругов, формирующих общественное мнение. Предметом дискуссий станут вызовы, появляющиеся в связи с расширением ЕС, а также глобальные изменения, происходящие в экономике и международных структурах. Приглашение к участию в совещании получили главы европейских государств и руководители правительств.

Со стороны Польши партнером ВЭФ является Польский организационный комитет, возглавляемый бывшим послом РП в Вашингтоне, председателем Польско-американского фонда Свобода Ежи Козминским. Основной исполнительной деятельностью занимается Государственная экономическая палата. Ожидается участие в форуме нескольких сотен человек. Среди других на саммите будут обсуждаться такие вопросы, как роль Лиссабонской стратегии в активизации экономик стран ЕС, значение Пакта стабилизации и роста, будущее Общей сельскохозяйственной политики, валютного союза, а также перспективы дальнейшего расширения ЕС; сотрудничество со странами, не являющимися его членами, геополитическая роль расширенного Союза и особенно будущее трансатлантических отношений.

В рамках сопутствующей программы запланирован инвестиционный форум и секторные панели (согласно предварительной информации, панели будут посвящены вопросам финансового рынка и страхования, современных технологий информатики и телекоммуникаций, топливного и энергетического сектора). Согласно традициям ВЭФ, будет также проведен открытый академический форум, организатором которого станет Главная торговая школа.

Всемирный экономический форум является международной организацией, фондом типа non-profit, офис которого располагается в Женеве. Первая встреча в Давосе была организована в 1970 г. основателем ВЭФ и сегодняшним президентом профессором Клаусом Шваба. Первый Европейский экономический форум проходил в Зальцбурге в июне 2001 года под патронатом президента Австрии Томаса Клестила. Лозунг его был "Европа: основа — в разнообразии". Очередной Европейский экономический форум проходил также в Зальцбурге в сентябре 2002 года под лозунгом "Преобразованная Европа: поиск общего видения".

Пресс-служба Посольства Польши в Беларуси.

От редакции. ***Как сообщили "Народной воле" в Посольстве Польши, приглашения на польский форум от Беларуси получил премьер-министр Сергей Сидорский. Александр Лукашенко оказался вне списка приглашенных.***

СПОВЕДЗІ

Янка (Іван Данілавіч) СІПАКОЎ:
«Свайго лёсу і на кані не аб'едзеш»

Нарадзіўся 15.01.1936 года ў вёсцы Зубрэвічы на Аршаншчыне. Скончыў журфак БДУ (1960). Працаваў у раённай газеце, у часопісах "Вожык" (1960—1973), "Маладосць" (1973—1993), у "Беларускай энцыклапедыі" (1993—1997). З 1997 года — загадчык аддзела культуры часопіса "Беларусь".

Друкавацца пачаў у 1953 годзе. Выдаў дзесяткі кніг паэзіі і прозы, піша нарысы і эсэ. Двойчы выходзілі выбраныя творы пісьменніка ў 2-х тамах — у 1985 і 1995—1997 гадах. Аўтар зборнікаў гумару. Працуе і ў галіне мастацкага перакладу. У яго перакладзе выйшлі кнігі паэзіі "Лісце травы" Уолта Уітмена, "Турэмны дзённік" Хо Шы Міна, "Санеты смутку" Франца Прэшарна, "Вершы ў прозе" Івана Тургенева і іншыя.

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі імя Янкі Купалы (1976), заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь (1997).

Вось як ён адказаў на пытанні ў "Споведзях вядомых людзей Беларусі".

1.Ці падабаецца Вам ваша імя? Ці не шкадуеце, што Вам не дасталося якое-небудзь іншае?

Падабаецца, не шкадую. Падабаецца і тое імя, што запісана ў маім пашпарце, і тое, пад якім мяне ведаюць мае шаноўныя чытачы — Іван і Янка. Бо яны абодва — гэта я адзін.

2.Які колер вачэй і валасоў Вам падабаецца найбольш?

А хіба вочы могуць падабацца толькі колерам? Падабаецца ці не падабаецца тое, як на цябе тыя вочы глядзяць — з дабратою, ласкаю, цікавасцю, ці са злосцю. І ў валасах — колер не самае галоўнае.

3.Якія станоўчыя якасці ў чалавеку найбольш цэніце?

Тыя, якія не абражаюць іншага чалавека. І сябе самога таксама.

4.Якія чалавечыя заганы не церпіце?

А што такое загана? Шчырасць, сумленнасць, дабрата — гэта, на думку некаторых, таксама заганы. Бо іх выкарыстоўваюць нядобразычліўцы для таго, каб няславіць нармальнага чалавека.

5.Ці верыце Вы ў сяброўства?

Без сяброў — нельга. Калі іх няма — іх прыдумляюць. Сябраваць можна, да прыкладу, з дрэвам, з канём, з сонечным промнем, які прыходзіць да цябе цёплаю, пушыстаю плямкаю. А калі ён не прыходзіць — ты сумуеш.

6.Які Ваш любімы занятак?

Працаваць. У працы ёсць усё — і сама праца, і адпачынак.

7.Як Вы разумееце шчасце, шчаслівы лёс, шчаслівае жыццё?

Шчаслівы лёс — гэта сукупнасць гора, бяды, радасці, поспехаў, няўдач, засмучэнняў, натхнення. Ад нешчаслівага ён адрозніваецца літаральна невялікай колькасцю станоўчых эмоцый.

8.Які лёс, на Вашу думку, асабліва варты жалю і наракання?

Лёс таго чалавека, які мае завышаныя, не па сіле і таленту патрабаванні да жыцця. Тады жаданні і магчымасці ўвесь час будуць блытацца ў яго пад нагамі, замінаць жыць.

9.Які момант у Вашым жыцці Вы лічыце самым радасным?

Калі нарадзіўся. Я, узрадаваны, па-свойму заспяваў, а ўсе падумалі, што плачу.

10.Які ў Вашым жыцці момант быў самы горкі, нешчаслівы?

Іх было два: калі за сувязь з партызанамі паліцаі забралі тату, а праз два тыдні прыехалі і па маму... Мне было тады шэсць гадоў.

11.Чаго Вы яшчэ хацелі б у жыцці дасягнуць ці дачакацца?

Хацеў бы пазнаць, зразумець бясконцасць Сусвету. Але ведаю: гэта дарэмнае, недасяжнае жаданне.

12.Якая асоба ў гісторыі чалавецтва Вам найбольш сімпатычная?

Тая, ад якой пайшоў сам чалавек. Тая, якая нарадзіла ўсё чалавецтва. Ніхто не ведае, хто гэта быў. Але ж нехта быў...

13.Герой якога рамана ці іншага мастацкага твора?

Дон Кіхот Ламанчаскі. З яго смяюцца, здзекуюцца, ім пагарджаюць, а ён непахісны: ваюе з ветракамі і ўсё!

14.Ваш любімы паэт, празаік, кампазітар, жывапісец?

Уолт Уітмен з яго касмізмам, Іван Мележ з яго заземленасцю, Людвіг ван Бетховен з яго "Месячнай санатаю", Мікола Селяшчук з яго рэальнасцю нерэальнага.

15.У чым па-Вашаму найбольш поўна праявіўся геній прыроды?

Геній прыроды найбольш поўна праявіўся ва ўменні ўзнаўляць самую сябе. У тым, што яна падарыла чалавеку і ўсяму жывому свету дзетародную радасць. Навучыла інфузорыю дзяліцца. Прыдумала для кветак песцікі і тычынкі.

16.Якая жывёліна (звер, птушка) Вам найбольш сімпатычная?

Рыбіна. Вугор. Яна ідзе за тысячы кіламетраў у Атлантычны акіян на нерастовішча Саргасавага мора, каб там нарадзіць і памерці. Але ж яна паспявае расказаць сваім дзецям пра дарогу дадому, па якой яны і вяртаюцца ў родную Беларусь, у нашы рэкі і азёры.

17.Якая Ваша любімая страва?

Антонаўка з чорным хлебам.

18.Пра якую мясціну на зямлі ў Вас застаўся самы прыемны ўспамін?

Востраў Дзіксан у Ледавітым акіяне. Палярны дзень. Густы туман. Я ўжо тыдзень чакаю самалёта. А над памяшканнем радыёметцэнтра Заходняй Арктыкі на антэне сядзіць пуначка — палярны жаўранак — і спявае: ціві, ціві, ціві...

19.Калі б лёс прымусіў пакінуць радзіму — якую краіну выбралі б Вы для перасялення?

Ніякую. Можа, і мог бы куды пераехаць, але пры адной умове — забраць з сабою ўсю Беларусь.

20.Ваша ўяўленне пра сямейнае шчасце?

Сямейнае шчасце — гэта калі твая сям'я разумее цябе, падтрымлівае і жыве тым жа, чым і ты сам.

21.Аб якім упушчэнні (нескарыстанай магчымасці) на сваёй жыццёвай дарозе вельмі шкадуеце?

Ні аб якім упушчэнні я не шкадую. Дарогу, якую я сумленна прайшоў, выбраў якраз той чалавек, які адбыўся. Які стаў мною. А магчымасцяў павярнуць у другі бок было безліч. І каб павярнуў — было б іншае жыццё. І іншы чалавек таксама.

22.Чым (якімі падзеямі, здарэннямі) засталося ў памяці дзяцінства?

Сіроцтвам... Але ж над галавою было высокае блакітнае неба, а пад нагамі — яркая зялёная трава. Як і ва ўсіх дзяцей...

23.Ваша стаўленне да ўдзелу ў палітычным жыцці краіны?

Я не палітык. Мне здаецца, што палітыка часцей за ўсё разбурае мастацкае мысленне.

24.Якое значэнне надаяце бытавым умовам жыцця і працы?

Дастатковая неабходнасць. Або неабходная дастатковасць. Выбірайце, як лепей.

25.Ці ёсць у Вас фінансавая мара?

З мільярдам, нават з палавінаю мільярда ўмоўных адзінак я не ведаў бы што рабіць. Таму і фінансавай мары ў мяне няма. І ніколі не было. А ці з'явіцца — пакуль не ведаю.

26.Што (які матэрыял, якую тэму) шукаеце перш за ўсё ў свежых газетах?

У газетах я нічога не шукаю. Я іх проста праглядваю. І тады нешта знаходжу.

27.Якую кнігу (твор) Вы любіце перачытваць?

Усе кнігі з маёй вялікай, разнастайнай, на любы час і настрой бібліятэкі. Я не ўсю яе пакуль прачытаў: кніг — многа, а часу — мала. Яго не стае не толькі на тое, каб перачытваць, але і на тое, каб чытаць.

28.Ці верыце Вы ў фатальную непазбежнасць наканаванага лёсам?

Я веру свайму народу, а ён сказаў: "Свайго лёсу і на кані не аб'едзеш". Часам здаецца, што жыццё кожнага чалавека недзе некім распісана да дробязяў...

29.Якая яна — жанчына Вашай мары?

Як і для ўсіх мужчын — тая, якую кахаеш. А хіба можа быць неяк інакш?

30.Ваша стаўленне да рэлігіі?

Чалавек абавязкова павінен верыць. Я — шчыры вернік. Мой Бог — Той, хто стварыў і Буду, і Яхве, і Магамета, і Хрыста. Той, дзякуючы каму ўсё на зямлі жыве, расце, цвіце і пладаносіць.

31.У чым, на Вашу думку, нацыянальная ідэя Беларусі?

Быць Беларуссю. Краінай, якая мае свой гонар і сваю самапавагу ў свеце. Якая размаўляе з усім светам на сваёй старажытнай мове.

32.Якой Вы бачыце Беларусь праз...?

Не сумняваюся, што лёс яе будзе шчаслівы. Толькі не ведаю, калі гэта здарыцца.

ШТО ТАМ, У ГЕРМАНІІ?

Подых заўтрашняга дня,
або Як немцы рыхтуюцца да чарговай тэхналагічнай рэвалюцыі

Здаецца, не так даўно пісаў я пра цуд-тэлефон, які можна будзе дастаць з кішэні і патэлефанаваць, скажам, у Індыю ці Кітай і пагутарыць з сябрам, які ў гэты час ідзе па вуліцы ці знаходзіцца на рынку. Тады ж пасыпаліся званкі з папрокамі: маўляў, навошта вы тлуміце галаву такімі бязглуздзіцамі, бо падобнае калі і будзе, дык не пры нашым жыцці.

Мінула няшмат часу, і нават мінскія студэнты абзавяліся ўжо мабільнікамі. Бум на іх, нібы лясны пажар, імкліва перакінуўся з Заходняй Еўропы на Усходнюю. Яго ахрысцілі другой камунікацыйнай рэвалюцыяй. Першай, як вядома, была камп'ютэрызацыя.

Цяпер ужо немагчыма ўявіць не толькі спецыяліста, але і многіх працаўнікоў без камп'ютэра і мабільнага тэлефона. А што будзе заўтра? Зазірнуць у яго дапамагла выстава інфармацыйных тэхналогій CeBIT, якая ў канцы сакавіка завяршылася ў нямецкім горадзе Гановер пад дэвізам "Подых заўтрашняга дня". У сувязі з такой падзеяй канцлер Германіі Герхард Шродэр падкрэсліў, што новыя тэхналогіі — аснова эканамічнага росту. А прэзідэнт славутай японскай кампаніі Sony Кунітаке Андо запэўніў, што ўжо гэты год стане пачаткам новай эры ў індустрыі высокіх тэхналогій. Пры гэтым ён зазначыў, што вялікія перамены звязаны з тым, што камп'ютэры, мабільныя тэлефоны і спажывецкая электроніка пачынаюць зліваюца ў адно цэлае. Іншыя генералы бізнесу свае надзеі на будучае звязалі з новымі магчымасцямі мабільных тэлефонаў, якія адкрываюць сістэмы трэцяга пакалення.

Давайце і мы паспрабуем зазірнуць і ў дзень заўтрашні, і ў... дзень сённяшні. Апошні для нас, думаецца, найбольш важны, бо мы настолькі адсталі ў гэтай сферы, што ўчарашні дзень Еўропы для нас дзень заўтрашні. Дык зазірнём у яго на прыкладзе Германіі. Чаму на прыкладзе гэтай краіны? Адказ знойдзецца ў артыкулах.

1.Лічбавы раскол

У канцы мінулага года ў Берліне прайшла прэзентацыя ўрадавай праграмы пад назвай "На шляху да інфармацыйнага грамадства". На ёй усплылі цікавыя лічбы і факты. Зараз 75 працэнтаў сем'яў, у якіх ёсць дзеці, маюць доступ да Інтэрнета, больш за палову дарослых грамадзян краіны пастаянна карыстаюцца гэтым важнейшым інфармацыйным сродкам. Разам з тым, сацыялагічныя даследаванні выявілі даволі вялікі слой людзей, якія абыякава ставяцца да "онлайна". Вось праграма ўрада і заклікана падключыць як мага больш людзей да "сусветнай электроннай павуціны".

Пасля ЗША і Японіі Германія лічыцца трэцяй "інтэрнетаўскай" дзяржавай. Ніякая другая краіна свету не мае столькі інтэрнет-старонак на душу насельніцтва, як яна. Асаблівае развіццё ў апошнія гады атрымала сотавая сувязь. Год з хвосцікам таму перадача па тэлефоне малюнкаў лічылася тут сенсацыяй. Цяпер стала жыццёвай рэальнасцю. Калі ў 2002 годзе ў краіне было паслана па тэлефонах тры мільёны графічных адлюстраванняў, дык летась больш за 30 мільёнаў, у дзесяць разоў больш.

Карыстальнікі мабільнай тэлефоннай сувязі складаюць амаль 78 працэнтаў насельніцтва Германіі. Іх цяпер больш за ўладальнікаў стацыянарных тэлефонаў. Грамадзяне іх ласкава клічуць "хэндзі" і кажуць, што мабільнікі — гэта нібы дзеці: яны такія ж маленькія, пішчаць і іх даводзіцца цягаць з сабой паўсюдна.

Гадавая справаздача Ведамства па рэгуляванні работы сектара тэлекамунікацый і сувязі паказвае высокі патэнцыял гэтай сферы. Мабільныя тэлекамунікацыі сталі важнейшым маторам нямецкай эканомікі. Летась абарот галіны павялічыўся на 11 працэнтаў, прыбытак пераваліў за 21 мільярд еўра.

І вось пры такіх дасягненнях Германія моцна занепакоена... адставаннем. Адставаннем у пэўных накірунках ад іншых дзяржаў. Так, у краіне пакуль адзін камп'ютэр прыходзіцца на некалькі школьнікаў. У суседняй Даніі на парце кожнага вучня стаіць ён. А дзеці ж — будучыня. Ды неабходных сродкаў у бюджэце, у сувязі з крызіснымі з'явамі ў эканоміцы, не хапае. Дзе выйсце? Шукаючы адказ на такое пытанне, звярнулі ўвагу на вопыт Швецыі, дзе прынята рашэнне: прадпрымальнікі, якія набываюць камп'ютэры для сваіх супрацоўнікаў, маюць фінансавыя льготы. Таму настаўнікі Германіі пры набыцці камп'ютэра ўжо маюць ільготы. Мяркуецца, што такое права атрымаюць і бацькі, якія патурбуюцца аб забеспячэнні тэхнікай сваіх дзяцей.

Непакоіць і адставанне ў сферы аховы здароўя. Толькі малы працэнт тэрапеўтаў выкарыстоўваюць камп'ютэры для стварэння банкаў даных сваіх пацыентаў. Іншая справа ў ЗША. Там на кожнага пацыента "заведзена" магнітная карта здароўя. На ёй — уся інфармацыя пра стан арганізма чалавека: ад вынікаў апошняй рэнтгенаскапіі да асаблівасцей тых ці іншых органаў. Прычым правам доступу да інфармацыі мае толькі сам пацыент. Так што і тут, каб дагнаць Амерыку, непачаты край работы.

У Германіі ёсць Федэральны савет па інфарматыцы, тэлекамунікацыях і новых сродках інфармацыі. Ён штогод аналізуе і ацэньвае сітуацыю ў важнай сферы, прыкідвае, дзе Германія ў свеце, у параўнанні з іншымі дзяржавамі, на шляху да інфармацыйнага грамадства. Адзін з галоўных вывадаў згаданага савета — як мага хутчэй пераадолець адставанне, дапушчанае на пэўных накірунках. Спецыялісты савета прыкінулі, што калі захаваць цяперашнія тэмпы развіцця, дык патрабуюцца многія гады, каб дагнаць Амерыку. Але такі тэрмін непрымальны. Таму і распрацавана спецыяльная праграма пад назвай "На шляху да інфармацыйнага грамадства", аб прэзентацыі якой сказана ў пачатку артыкула.

З нямецкай педантычнасцю тут прааналізаваны прычыны адставання. Яны такія — слабае веданне насельніцтвам англійскай мовы, немалы кошт сучасных камп'ютэраў і карыстання Інтэрнетам ды так званы "лічбавы раскол грамадства". Аб ім падрабязней. Аказваецца, маладое пакаленне ды сем'і з дзецьмі моцна захоплены Інтэрнетам і мабільнай сувяззю. Тут ахоп прыкладна 90 працэнтаў. А вось пажылыя ды адзінокія — абсалютна абыякавыя да навінак. А паколькі доля пажылых людзей у Германіі большая, чым у іншых краінах, дык іхняя абыякавасць негатыўна ўплывае на агульныя паказчыкі і тармозіць рух наперад.

Згаданай праграмай "На шляху да інфармацыйнага грамадства" мяркуецца разварушыць і гэтыя катэгорыі грамадства, ліквідаваць, як тут кажуць, негатыўны "лічбавы раскол". Тым больш што ў суседнім Люксембургу таксама нямала пажылых людзей, але там на кожнага жыхара прыпадае нават больш за адзін мабільны тэлефон.

Няўжо некаторыя маюць па два мабільнікі? Так, па два. Нумар аднаго даецца самым блізкім і самым патрэбным, другога — для ўсіх астатніх. Каб не адрывацца на ўсе званкі, калі моцна заняты, а браць толькі першую трубку.

Але навошта пажыламу чалавеку мабільнік? Тым больш што кажуць, нібыта ён павялічвае захворванні. Аб гэтым ды аб іншых праблемах і навінках інфармацыйных тэхналогій у наступным артыкуле.

(Заканчэнне будзе.)

Іван МАКАЛОВІЧ.

СВЯТЫНИ

Без Бога не до порога

В это свято веруют тысячи людей, которые побывали или стремятся побывать в одной из святынь Беларуси — Жировичской обители на Гродненщине.

...В 1470 году возле местечка Жировичи, в лесу, принадлежавшем православному вельможе Александру Солтану, пастухи увидели необыкновенно яркий свет, проникавший сквозь ветви дерева над ручьем под горой. Когда они подошли ближе, то увидели на дереве маленькую икону Божией Матери в лучезарном сиянии. Пастухи отнесли ее боярин, однако тот поначалу не придал значения рассказу, а икону положил в ларец. Назавтра, к своему удивлению, ее там не нашел. Однако через несколько дней все те же пастухи вновь обрели чудотворный образ на том же месте и вновь отнесли его Александру Солтану. На этот раз тот отнесся к иконе с благоговением и дал обет соорудить на месте ее появления церковь в честь Пресвятой Богородицы.

Явление иконы и многие чудотворения, начавшиеся от нее, сделали Жировичи местом паломничества. Чудотворный образ влек к себе людей из окрестных селений и далеких краев. Они получали исцеление от тяжких недугов и помощь в трудных обстоятельствах.

Около деревянного храма, сооруженного на месте явления иконы, стали селиться люди, образовался приход, а в 1493 году — монастырь. В 1520 году случился страшный пожар, все сокрушались, думая, что навсегда потеряли чудотворный образ. Но однажды крестьянские дети недалеко от сгоревшего храма увидели Деву необыкновенной красоты. Она сидела на камне в лучезарном сиянии. Вскоре эта весть облетела все селение, люди вместе со священником отправились к тому месту и нашли на камне чудотворную икону, почти не пострадавшую от пожара...

На месте сгоревшей церкви был возведен каменный собор, освященный в честь Успения Богородицы, в котором чудотворная икона хранится и поныне. Свято-Успенский собор неоднократно перестраивался и реконструировался. Свой современный вид он обрел во второй половине XIX века.

...По рассказам участников Великой Отечественной войны, когда немецкие войска откатывались на запад, советскому артиллеристу, который всегда бил без промаха, был дан приказ стрелять по жировичской святыне. Считалось, что там засели нацисты. Но ни один снаряд так и не попал в цель... Тогда приказ разбомбить обитель получили летчики. Однако ни у одного самолета не сработал рычаг бомбометания...

Свято-Успенский собор Жировичского монастыря.

Шли годы и века, а под Покровом Божией Матери происходили новые и новые чудотворения.

...В 60—70-е годы минувшего столетия Беларусь была на грани превращения ее в первую советскую атеистическую республику. Уничтожались или отдавались под подсобные помещения храмы. На волоске держался Жировичский монастырь, с которым связано имя и святые деяния одного из самых почитаемых Белорусской православной церковью святого архимандрита Жировичского Серафима (Шахмута). Он был арестован советскими властями в сентябре 1944 года за то, что в годы войны исполнял обязанности миссионера, открыв в Беларуси многие православные храмы.

Пасху 1946 года о.Серафим встретил в концлагере. В этот день он радостно приветствовал своих собратьев по заключению словами "Христос воскресе!.." Это вызвало ярость лагерного начальства, и в наказание священнослужителя бросили в карцер, где он находился по пояс в воде... На допросах о.Серафим и другие арестованные проповедники держались с мужеством истинных пастырей Церкви. Не скрывая от следователя своих взглядов, о.Серафим на вопрос, что именно он говорил во время проповедей, сказал буквально следующее: "Нехорошо, что безбожники закрывали наши святыни, что ваши отцы и матери умирали без напутствия Святых Таин и хоронились без священников, а дети росли некрещеные и не венчались..." В исправительно-трудовом лагере о.Серафим принял мученическую кончину.

...В наши дни монастырь по-прежнему является местом паломничества православных верующих не только Беларуси, но и ближнего и дальнего зарубежья. В монастыре свой устав, который обязаны выполнять все насельники обители. Подъем в 5.20 утра, в 6.00 — утренняя молитва. В 9.00 начинается послушание. У каждого оно свое. Кто-то работает на огороде или на пасеке, кто-то в столярном цеху, на свечном ящике...

На сегодняшний день количество братии 30—35 человек. Средний возраст — около 30 лет. Самый старший по возрасту — старец схиархимандрит Митрофан, ему 88 лет. Пополнение братии в основном из находящейся здесь Минской духовной семинарии, а также из числа паломников, которые пожелали остаться в обители и принять монашество.

На территории монастыря несколько святых источников и купальня со святой водой. Здесь исцеляются множество людей.

...Наши предки не начинали без молитвы никакого дела. Помолился — и работа спорится. В общении с Богом человек приобретает силу переносить житейские невзгоды, трудности. Хотелось бы пожелать людям, чтобы они искали Бога, старались жить по заповедям Божиим. Лучше всего творить молитву "Господи Иисусе Христе, Сыне Божий, помилуй мя грешного", вести кропотливую работу над собой. И тогда жизнь пройдет не напрасно.

Храни Вас Бог!

Михаил ШПАК.
Фото автора.

Калядар

памятных дат Беларусі на 2004 год

995 гадоў таму — першае ўзгадванне Літвы ў гістарычных крыніцах (1009).

975 гадоў таму нарадзіўся гаспадар полацкі князь Усяслаў Чарадзей (1029—14.04.1101).

960 гадоў таму памёр полацкі князь Брачыслаў. Пачатак княжання ў Полацку Усяслава Брачыславіча (1044).

Паход войска Яраслава Мудрага на Літву (1044).

900 гадоў таму нарадзілася Еўфрасіння Полацкая, асветніца, нябесная заступніца Беларусі (1104?—1173).

Паход кіеўскіх князёў на Полацк (1104).

875 гадоў таму полацкія князі былі выгнаны ў Візантыю кіеўскімі князямі (1129). Уладаранне ў Полацку перайшло да кіеўскага намесніка.

Запрашэнне на княжанне ў Вільню полацкіх князёў Давыда і Майкола (1129).

785 гадоў таму — першая згадка ў летапісах пра вялікага князя Міндоўга (1219).

750 гадоў таму пачалася агрэсія Галіцка-Валынскіх князёў супраць Наваградскага каралеўства Міндоўга (1254).

745 гадоў таму — першы паход татара-манголаў на Вялікае княства Літоўскае (1258—1259).

720 гадоў таму адбыўся напад крыжакоў на Гародню (1284).

715 гадоў таму адбыўся паход літоўскага войска на Прусію (1289).

710 гадоў таму Вялікі князь Віцень рушыў паходам на Польшчу. Перамогі літоўскага войска над войскамі куяўскага князя Казімежа каля Сахачава (1294).

690 гадоў таму Давыд Гарадзенскі перамог нямецкіх рыцараў у Бялавескай пушчы, пад Гароднай, у Наваградку (1314).

685 гадоў таму дружына Давыда Гарадзенскага рушыла на Прусію (1319).

680 гадоў таму дружына Давыда Гарадзенскага рушыла на Мазовію (1324).

645 гадоў таму Бранскае княства далучана да ВКЛ (1359).

640 гадоў таму нарадзіўся Рыгор Цамблак (1364—1450?). Рэлігійны дзеяч, пісьменнік, першы мітрапаліт у ВКЛ.

630 гадоў таму адбыўся паход Вялікага князя Кейстута на Прусію (1379).

620 гадоў таму Вітаўт вярнуўся ў Літву (9.07.1384).

Паход Ягайлы на Мазовію.

Ягайла даў згоду на абранне яго польскім каралём (1384).

610 гадоў таму адбыўся паход крыжакоў на Вільню (ліпень-жнівень 1394).

605 гадоў таму адбылася бітва з татарамі на рацэ Ворскле войскаў ВКЛ на чале з Вялікім князем Вітаўтам. Параза літвінскага войска. Гібель апошняга полацкага князя з вялікакняскай дынастыі Андрэя Альгердавіча (1399).

600 гадоў таму заключана мірная дамова паміж ВКЛ і Прускім Ордэнам.

Перадача Ордэну Вялікім князем Вітаўтам Жамойцкага княства (24 траўня 1404).

Вяртанне Смаленскага княства ў склад ВКЛ (1404).

595 гадоў таму ў Берасці Ягайла і Вітаўт абмеркавалі план вайны з Ордэнам Прускім (17.10.1409).

580 гадоў таму выведзены войскі ВКЛ з Чэхіі (1424).

575 гадоў таму адбыўся з'езд манархаў у Луцку, дзе абмяркоўвалася пытанне каранацыі Вітаўта на караля Літвы (студзень-люты 1429).

555 гадоў таму падпісана саюзная дамова ВКЛ з Цвярскім княствам. Паход войска ВКЛ на Калугу. Падпісанне міру з Масковіяй (1449).

535 гадоў таму падпісана саюзная дамова ВКЛ з Залатой Ардой (1469).

510 гадоў таму завяршылася Першая вайна ВКЛ з Масковіяй (1494).

Шлюб князя Аляксандра Казіміравіча з Аленай Іванаўнай, маскоўскай князёўнай (1494).

490 гадоў таму заключаны нямецка-маскоўскі саюз супраць ВКЛ і Польшчы (1514).

Масква распачала вайну супраць ВКЛ (1514-1522).

Узяцце маскавітамі Смаленска (29 чэрвеня 1514).

Адбылася адна з найбуйнейшых бітваў у Еўропе — бітва пад Оршай, у якой вялікалітоўскае (беларускае) 30-тысячнае войска пры падтрымцы польскага войска і наёмнікаў з Еўропы ўшчэнт разбілі 80-тысячнае маскоўскае войска (8 верасня 1514 г.). Страты маскоўцаў: 40 тысяч загінула, трапіла ў палон 10 ваяводаў, 17 военачальнікаў, 2 тысячы баяраў, 2 тысячы ратнікаў, захоплена 20 тысяч коней.

490 гадоў таму пачалася аблога войскамі ВКЛ Смаленска (верасень 1514).

475 гадоў таму ўведзены Першы Статут ВКЛ (29.09.1529). Першы збор законаў у Еўропе. Помнік юрыдычнай думкі на старажытнай беларускай мове. Першая беларуская Канстытуцыя.

470 гадоў таму распачалася чарговая маскоўская агрэсія супраць ВКЛ. Пачалася вайна Маскоўскай дзяржавы за Усходнія землі Вялікага княства (1534-1537).

460 гадоў таму на Берасцейскім сойме Жыгімонт Казіміравіч перадаў уладу ў ВКЛ Жыгімонту Аўгусту (06.10.1544).

455 гадоў таму ў Нясвіжы нарадзіўся Мікалай Крыштуп Радзівіл (Сіротка). Дзяржаўны дзеяч ВКЛ. Надворны літоўскі маршалак, з 1579 года — маршалак вялікі літоўскі. Вандроўнік, пабудаваў мураваны замак, езуіцкі і дамініканскі кляштары. У 1589 годзе заснаваў Нясвіжскую ардынацыю. Дамогся магдэбургскага права і герба Нясвіжа. З 1590 года — Троцкі ваявода. (02.08.1549-28.02.1646)

440 гадоў таму адбылася бітва на рацэ Уле (1564 г.). Войскі ВКЛ пад камандаваннем найвышэйшага гетмана Мікалая Радзівіла Рудага ўшчэнт разбілі 24-тысячнае маскоўскае войска пад камандаваннем П.Шуйскага. Загінула 9 тыс. чалавек. Захоплена 3 тыс. вазоў і артылерыя. Аддзелы ВКЛ прымусілі ўцякаць авангард маскоўскіх войскаў з-пад Воршы (16.01.1564).

430 гадоў таму ў в. Рута Наваградскага ваяводства нарадзіўся Язэп Вільямін Руцкі — пісьменнік, палеміст, царкоўна-палітычны дзеяч, уніяцкі мітрапаліт. Пахаваны ў Віленскім Святатройцкім кляштары (1554—05.02.1637).

425 гадоў таму войскі Сцяпана Баторыя вызвалілі Полацк ад маскоўскай акупацыі (31.08.1579).

Заснаваны Віленскі універсітэт (Езуіцкая акадэмія) (1579).

400 гадоў таму літоўскае войска пад камандаваннем найвышэйшага гетмана Яна Караля Хадкевіча перамагло шведскае войска Андрэя Ліндэрсана пад Рыгай (23.09.1604).

Паход Лжэдзмітрыя на Маскву (1604).

395 гадоў таму пачалася вайна Рэчы Паспалітай з Масквой за вяртанне ў склад ВКЛ Смаленскай зямлі (1609—1618). Здача Смаленска войскам ВКЛ (19 верасня 1609).

375 гадоў таму заключана замірэнне паміж Рэччу Паспалітай і Швецыяй. Страта Рэччу Паспалітай Лівоніі і берагавой часткі Прусіі (26 верасня 1629).

375 гадоў таму нарадзіўся Сімяон Полацкі — Самойла Пятроўскі-Сітняновіч (1629).

370 гадоў таму на ўсходніх землях ВКЛ завершана пятая вайна Масквы супраць Рэчы Паспалітай (1632—1634). У выніку Смаленск застаўся ў складзе Вялікага княства.

355 гадоў таму войска ВКЛ на чале з Янушам Радзівілам перамагло пад Лоевам казацкае войска С. Крычэўскага.

Бітва пад Оршай. Гравюра XVI стагоддзя.

350 гадоў таму пачалася вайна Масквы з Рэччу Паспалітай (1654-1667). Бітва пад Шкловам (12.08.1654). Здача Смаленска (26.09.1654).

315 гадоў таму пакараны смерцю ў Варшаве філосаф-вальнадумец Казімір Лышчынскі родам з маёнтка Лышчыцы (Берасцейшчына).

275 гадоў таму нарадзіўся Яўхім Язэп Літавор Храптовіч (04.01.1729—04.03.1812). Грамадскі, палітычны і дзяржаўны дзеяч ВКЛ, міністр замежных спраў з 1791 г., канцлер ВКЛ з 1793 г. Паэт, філосаф, рэфарматар эканомікі, сацыёлаг, уладальнік найбуйнейшай бібліятэкі ў родавым маёнтку Шчорсы Наваградскага ваяводства. **2004 год абвяшчаецца годам Яўхіма Храптовіча.**

260 гадоў таму было задушана сялянскае паўстанне ў Крычаўскім старостве (1744).

255 гадоў таму ў Нясвіжы нарадзіўся Мацей Радзівіл (10.11.1749—02.10.1800). Драматург, кампазітар, аўтар лібрэта аперэт "Агатка" (1784 г.), "Войт Альбанскага сяла" (1786). Пісаў паланэзы, санаты, серэнады. З 1790 г. кашталян Віленскі. Удзельнік нацыянальна-вызвольнага паўстання пад кіраўніцтвам Андрэя Тадэвуша Касцюшкі.

220 гадоў таму ў маёнтку Шаўры Лідскага павета нарадзіўся Тэадор Нарбут (8.11.1784—3.10.1848). Беларускі гісторык і археолаг, этнограф, фальклярыст. Даследаваў гісторыю ВКЛ. Аўтар 9-томнага выдання "Гісторыя літоўскага народа" (1835—1841).

220 гадоў таму нарадзіўся Міхал Баброўскі (19.11.1784—3.10.1848). Беларускі славіст, арыенталіст. Доктар тэалогіі. Сябра археалагічнай акадэміі ў Рыме, Парыжскага і Лонданскага азіяцкіх навуковых таварыстваў.

210 гадоў таму пачалося Нацыянальна-вызвольнае паўстанне пад кіраўніцтвам Андрэя Тадэвуша Касцюшкі. У ВКЛ паўстаннем кіраваў генерал Якуб Ясінскі. Бітва беларускіх касінераў з расійскай рэгулярнай арміяй пад Солямі ў Смаргонскім павеце (1794).

210 гадоў таму нарадзіўся Ян Баршчэўскі (1794?-12.03.1851). Беларускі пісьменнік, мысляр, выдавец, адзін з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры.

200 гадоў таму нарадзіўся Вінцэнт Стафановіч. Беларускі музыка, дырыжор, педагог, папулярызатар музычнай культуры. З 1837 года — кіраўнік Менскага гарадскога аркестра і музычнай школы (16.08.1804 — ?).

200 гадоў таму ў маёнтку Новаспаскае Смаленскай губ. нарадзіўся Міхал Глінка (01.06.1804—15.02.1857). Вялікі кампазітар, заснавальнік рускай нацыянальнай класічнай музыкі. У многіх творах адлюстроўваў і беларускую нацыянальную музыку, ствараў беларускі музычны вобраз. Беларускасць музыкі Глінкі — вынік глыбокіх музычных і фальклорных традыцый, якія засвоіў кампазітар у сябе на радзіме — Смаленшчыне.

200 гадоў таму нарадзіўся Антон Эдвард Адынец у в. Гейстуны Ашмянскага павета (25.04.1804—15.01.1885). Паэт, выдавец.

200 гадоў таму ў Менску нарадзіўся Язэп Азямблоўскі (1804?—27.08.1878). Беларускі мастак, аўтар літаграфіі "Славянскі нявольнік" ("Беларускі раб"). Твор атрымаў выдатную ацэнку А.Герцэна і А.Міцкевіча.

200 гадоў таму нарадзіўся Аляксандр Ходзька (3.08.1804—27.12.1891). Беларускі паэт, фальклярыст, славіст, прафесар універсітэта Калеж дэ Франс.

190 гадоў таму нарадзіўся Язэп Гашкевіч (1814—05.10.1872). Дыпламат, вучонымовазнаўца, даследнік Японіі, Кітая і Карэі, першы расійскі консул у Японіі. Выдаў першы японска-расійскі слоўнік.

190 гадоў таму ў Лагойску нарадзіўся граф Яўстах Тышкевіч (06.04.1814—08.07.1873). Беларускі археолаг, гісторык, этнограф, краязнаўца, музеязнавец. Разам з братам Канстанцінам заснавальнік беларускай навуковай археалогіі. Ганаровы сябра Пецярбургскай АН, сябра Дацкага таварыства аматараў старажытнасцяў, Стакгольмскай каралеўскай Акадэміі выяўленчага мастацтва і старажытнасцяў, Лонданскага археалагічнага інстытута. Заснавальнік археалагічных музеяў у Лагойску і Вільні.

185 гадоў таму ў фальварку Убаль нарадзіўся кампазітар Станіслаў Манюшка (05.05.1819—04.06.1872). Заснавальнік беларускай нацыянальнай класічнай оперы. У Менску ў 1852 годзе пастаўлена опера "Сялянка".

180 гадоў таму нарадзіўся Юльян Бакшанскі (1824—04.04.1863). Удзельнік нацыянальна-вызвольнага паўстання пад кіраўніцтвам Кастуся Каліноўскага. Загінуў у вёсцы Свечка, пахаваны ў в Плябані Маладзечанскага павета.

170 гадоў таму ў маёнтку Дудзічы нарадзіўся Аляксандр Ельскі (16.06.1834—10.09.1916). Беларускі пісьменнік, гісторык, этнограф, краязнаўца, перакладчык, публіцыст. У 1864 годзе ў мястэчку Замосце заснаваў музей.

165 гадоў таму царкоўны сабор маскоўскай праваслаўнай царквы ў Полацку прыняў акт аб ліквідацыі грэка-каталіцкай царквы (вуніі) ў Беларусі. Пачалася гвалтоўная русіфікацыя духоўнага і культурнага жыцця ў Вялікім княстве Літоўскім (1839).

135 гадоў таму нарадзіўся Пётра Крачэўскі (07.08.1879—08.03.1928). Беларускі палітычны дзеяч, удзельнік І Усебеларускага з'езда 1917 г. Ад 13.12.1919 старшыня Рады БНР. Паэт, гісторык.

120 гадоў таму пачаў выходзіць часопіс "Гоман", орган беларускай фракцыі "Народной волі" (1884).

120 гадоў таму нарадзіўся Антон Луцкевіч, беларускі палітычны і грамадскі дзеяч, ідэолаг беларускага Адраджэння (1884—1946?)

100 гадоў таму нарадзілася Ларыса Александроўская, выбітная беларуская спявачка (02.02.1904—25.05.1980).

100 гадоў таму нарадзіўся Адам Русак, беларускі паэт і музыка, аўтар тэкстаў больш за 300 беларускіх песень (11.05.1904 — 21.03.1987).

90 гадоў ад пачатку Першай сусветнай вайны (1.08.1914).

86 гадоў таму была абвешчана Беларуская Народная Рэспубліка. 25 сакавіка — Дзень Волі (25.03.1918).

80 гадоў таму нарадзіўся вялікі беларускі пісьменнік Васіль Быкаў (19.06.1924—22.06.2003). **2004 год аб'яўляецца годам Васіля Быкава.**

75 гадоў ад часу нараджэння Анатоля Грыцкевіча, доктара гістарычных навук прафесара (31.01.1929).

75 гадоў ад часу нараджэння Леаніда Лыча, доктара гістарычных навук (08.02.1929).

75 гадоў таму нарадзіўся Арлен Кашкурэвіч (15.09.1929) — народны мастак Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі.

75 гадоў таму нарадзіўся Марат Казей (10.10.1929; в. Станькава Дзяржынскага раёна), беларускі партызан-герой. 11.05.1944 пасля разведкі трапіў у засаду, гранатай узарваў сябе і забіў некалькі гітлераўцаў.

70 гадоў ад часу нараджэння Уладзіміра Конана, літаратуразнаўцы, філосафа, гісторыка, доктара філасофскіх навук (23.04.1934).

65 гадоў таму ў в. Старыя Васілішкі Наваградскага павета нарадзіўся Чэслаў Неман (Выдрыцкі). Вялікі польскі пясняр беларускага паходжання (16.02.1939—17.01.2004).

65 гадоў таму 30 лістапада 1939 года савецкі ўрад развязаў захопніцкую вайну супраць Фінляндыі. У гэтай вайне тысячы беларусаў вымушаны былі ваяваць і гінуць за чужыя інтарэсы.

65 гадоў таму пачалася Другая сусветная вайна (01.09.1939).

60 гадоў таму нарадзіўся Зянон Пазьняк, грамадскі, палітычны, культурны дзеяч Беларусі, паэт, публіцыст, гісторык, мастацтвазнаўца (24.04.1944).

13 гадоў таму Вярхоўны Савет Беларусі зацвердзіў назву нашай краіны "Рэспубліка Беларусь". У якасці дзяржаўнага герба быў зацверджаны старажытны беларускі герб "Пагоня", у якасці дзяржаўнага сцяга — бел-чырвона-белы гістарычны сцяг (19.09.1991).

Гаспадар ВОРША.

ШАШКІ

Эцюдная наметка

Працягваем класіфікацыйны конкурс-12. У якасці сёмага задання падаем эцюдную наметку кандыдата ў майстры спорту Дзмітрыя Камчыцкага (Магілёў), у галоўным варыянце якой простая чорных бярэцца ў "палон" (на жаль, другі варыянт напрыканцы гульні недакладны):

Белыя: дамка b2, простыя d4, f2, g1 (4).

Чорныя: b6, c5, c7, e3, f4, f6 (6).

Ход белых (два ачкі).

У класіфікацыйным жа конкурсе-14 прапануем восьмае заданне — эцюд міжнароднага майстра па рашэнні шашачных кампазіцый мінчаніна Віктара Шульгі:

Белыя: дамка h2, простыя d2, g7 (3).

Чорныя: a3, c5, e5, f4, g3 (5).

Выйгрыш (тры ачкі).

Адзін з пераможцаў гэтага конкурсу атрымае прыз аўтара задання — брашуру А.І.Кульчыхіна "История развития русских шашек" (Масква, "Физкультура и спорт", 1982 г.) , якая вельмі пазнавальная і якой даўно няма ў продажы.

Тэрмін для адказаў — традыцыйныя два тыдні. Чакаем іх па адрасе: **220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а, рэдакцыя газеты "Народная воля", "Шашкі".**

Супаставім рашэнні

Праверце, калі ласка, рашэнне пятага задання класіфікацыйнага конкурсу-12 (Д.Камчыцкі): d8, (g1), c7 (h2) b8 (g1) e5 (b6) e5—d4 (h2) a7 (e5) g3, b8x. Магчыма зацягванне рашэння: 4.c7 h2 5.b8 g1, а цяпер 6.e5 і далей, як у аўтара.

Рашылі: М.Падбярэзскі, Аляксандра Камінская, М.Гардзіеўскі, А.Янчук, П.Каролік, В.Таратушкін, А.Белы, В.Астрынскі, В.Краўчук, Г.Логвінаў, А.Ашыхмін, Ф.Хадачынскі, А.Кагоцька, А.Панкраценка, М.Гофман, А.Чумакоў, І.Мацкевіч, П.Чэрнак, М.Андрушчанкаў, Ч.Сінкевіч, Л.Жыхар, П.Елісееў, М.Буканаў, В.Казарэвіч, В.Касцян, М.Блізнец, А.Сняжкоў, В.Бялоў, С.Супрунюк.

А вось наступныя канкурсанты за ўказанне 4.c7x зарабілі па адным дадатковым ачку: В.Грабенка, В.Масквіч, А.Пярхальскі і А.Ляхоўскі.

Некаторыя чытачы трапілі на падманлівы след: 4.h2? b6 5.b8, але 5...a5! 6.a7 h2 7.ed4 b4 8.b8 c3! 9.b2 g1 10.fg3 d4=.

На дыяграме (5 лютага) — заданне № 4 класіфікацыйнага конкурсу-13 (камбінацыя У.Матуса).

Водгукі аб конкурсах

"Жадаю любімай газеце даўгалецця, а яе рубрыцы "Шашкі" — працягваць нас, вашых прыхільнікаў, радаваць кампазіцыйнымі навінкамі", — піша Аляксандр Перавознікаў з Рагачова.

"Завяршыўся конкурс, шмат прыемных і карысных хвілін праведзена за любімым занятkам, — працягвае Пётр Чэрнак з Брэста. — Кожны раз з нецярплівасцю чакаю новых заданняў, каб зноў акунуцца ў мір тайны і хараства".

"Дзякуй за невымоўнае задавальненне ад вашых мініяцюр, якое параўнальна з добрай музыкай, — дадае Мікалай Наруць (г.п.Плешчаніцы). — Вашы заданні — нястрымная фантазія".

"Цаню вашу рубрыку "Шашкі" за тое, што яна дае і такія задачы, якія па сілах і пачаткоўцам, — пачынае свой ліст з рашэннямі Канстанцін Тракала (г.п.Воранава). — Я сам буду ўдзельнічаць у конкурсах і прыцягну да іх сваіх гуртkоўцаў".

Мінскі інжынер Валянцін Собаль, дзякуючы нашым конкурсам, прыйшоў да высновы: "Шашкі і інжынерная праца маюць неаспрэчнае падабенства, бо ў іх рацыянальнае дасягаецца з дапамогай нечаканых і простых рэчаў (рашэнняў)".

Пазіцыі з партый

Мы ўжо паведамлялі аб выніках сёмага завочнага чэмпіянату Брэсцкай вобласці. Міжнародны майстар Васіль Нагурны (Драгічын) даслаў для вас наступныя павучальныя моманты з гэтага спаборніцтва:

1.Белыя (С.Місюта, Кобрын): b2, b4, c3, e1, e3, h4 (6).

Чорныя (В.Алефірэнка, Баранавічы): b6, c7, d6, e5, f6, g5 (6).

Белыя кантралявалі ход гульні: 1.ba5 bc5 2.ba3x.

2.Белыя (Я.Космач, Баранавічы): a3, c3, c5, d4, f4, h4 (6).

Чорныя (М.Галузаў, Пружаны): a5, a7, c7, e7, f6, h6 (6).

Чорныя пачынаюць адчайна абараняцца, але са спазненнем:

1... hg5 2.f:h6 cb6 3.hg5 4.hg7 hg3 5.cb4 6.gf8 7.f:h4x.

3.Белыя (Н.Місюта): a3, b4, c3, e1, e3, f2, f4, g1, h2 (9).

Чорныя (С.Місюта): b8, c5, d6, e7, f6, f8, g7, h4, h6 (9).

1... fe5 2.hg3 gf6x.

4.Белыя (В.Нагурны): a3, a5, b4, c1, c3, e3, f2, h2 (8).

Чорныя: (С.Місюта): b8, c5, d6, e5, e7, g5, h4, h6 (8).

1.cd4 2.b:d2. Аднак і размен не дапамагае: 2... de5 3.cb2 cd6x.

5.Белыя (І.Жукоўскі, Баранавічы): d2, d4, f2, h4, h6 (5).

Чорныя (С.Місюта): b6, d8, e5, f6, h8 (5).

1.dc5! 2.hg7x.

Памяці шашыстаў

Раней мы паведамлялі, што на мармуровай пліце ля помніка выдатнаму шашысту, чэмпіёну СССР Віталю Аляксандравічу Сокаву адлюстравана яго шашачная задача. Ён загінуў падчас Вялікай Айчыннай вайны смерцю храбрых пры вызваленні горада Нарвы.

"На могілках "Асаўцы" ў Гомелі зроблены надмагільны надпіс: "Цырлін Ілля Сямёнавіч, майстар спорту па шашках..." — расказвае пастаянны ўдзельнік нашых конкурсаў Павел Каролік. — Добры быў маэстра, збіраў партыі і аналізаваў іх, каб выпусціць падручнік "Ігра Бадзянскага". Вёў рубрыку "Шашкі" ў газеце "Гомельская праўда".

Мікалай ГРУШЭЎСКІ, майстар спорту.

ШАХМАТЫ

Задача-лауреат
В.Метлицкий

Белые: Kpg8, Фg7, Cb5, Ce1, пп. e3, g2 (6).

Черные: Kpe4 (1).

Мат в 2 хода.

Предлагаем вниманию любителей шахматной композиции двухходовую задачу-миниатюру, которая была отмечена призом на конкурсе. Попробуйте найти ее решение. Свои ответы присылайте по адресу: **220030, г.Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты "Народная воля", "Шахматы".**

Юные чемпионы

В Минске финишировало первенство Беларуси по шахматам среди юношей и девушек в возрастных группах до 14 и 16 лет. В младшей группе у юношей звание чемпиона оспаривали 39 спортсменов из всех областей и Минска. Соревнования проводились по швейцарской системе в 9 туров с использованием электронных шахматных часов. Отлично провел турнир минчанин кандидат в мастера Кирилл Ступак. В 9 встречах он набрал 8,5 очка и уверенно завоевал золотую медаль чемпиона страны. На очко от победителя отстал серебряный медалист Владимир Романов из Орши. А бронзовым призером стал минчанин кандидат в мастера Манвел Погосян — 6,5. По 6 очков набрали гомельчанин перворазрядник Никита Бодяковский (ему всего 12 лет) и кандидат в мастера минчанин Степан Ремнев. Следует отметить неплохие результаты, показанные самыми юными участниками. Минчане Владислав Ковалев и Виталий Мерибанов, которым по 10 лет, набрали по 5 очков и заняли места в верхней половине турнирной таблицы. У девушек в группе до 14 лет чемпионский титул оспаривали 27 спортсменок. Первенствовала минчанка перворазрядница Юлия Зинченко, набравшая 8 очков в 9 встречах. На полтора очка отстала серебряный призер кандидат в мастера Екатерина Хомякова (Минск). Сразу четыре участницы финишировали с одинаковой суммой очков — по 6 из 9. По дополнительным показателям бронзовая медаль была присуждена перворазряднице из Могилева Екатерине Аксеновой. На последующих местах гомельчанки Александра Шарова, Юлия Львова и Алина Торгун (Кобрин).

В возрастной категории до 16 лет у юношей чемпионский титул оспаривали 28 спортсменов. И здесь соревнования проводились по швейцарской системе в 9 туров. В напряженной борьбе звание чемпиона Беларуси завоевал кандидат в мастера из Рогачева Юрий Борсук, показавший высокий результат — 8 очков из 9 возможных. Всего пол-очка уступил ему кандидат в мастера из Могилева Олег Кислов. А бронзовым призером стал кандидат в мастера из Солигорска Евгений Подольченко — 6,5 очка. В первую шестерку вошли также Максим Акулич (Бобруйск), Александр Литвинов (Жодино) — по 6 очков и Дмитрий Ракицкий (Пинск) — 5,5.

У девушек в этой группе первенство оспаривали 20 шахматисток. Здесь сильнейшей была участница чемпионата Беларуси среди женщин кандидат в мастера Евгения Савушкина (Могилев), набравшая в 9 встречах 7,5 очка. Всего пол-очка уступила ей минчанка кандидат в мастера Елена Климец, завоевавшая серебряную медаль. Третьей финишировала кандидат в мастера из Гродно Александра Худая — 6 очков.

Ранее в Минске разыграли первенство юноши и девушки в возрастной группе до 18 лет. И здесь соревнования в обоих чемпионатах проводились по швейцарской системе в 9 туров.

У юношей, где за победу боролись 42 шахматиста, победителем стал кандидат в мастера из Минска Юрий Глызан, набравший 7 очков. С таким же результатом серебряным призером стал Олег Кислов (Могилев). А бронзовая медаль досталась кандидату в мастера Андрею Гурбанову (Гродно) — 6,5 очка.

У девушек борьбу за медали вели 16 спортсменок. Сильнейшей была Елена Климец (Минск), набравшая 7 очков. Серебряную медаль завоевала кандидат в мастера Ирина Худая (Гродно) — 6 очков, бронзовую с таким же результатом — перворазрядница Александра Савурко (Гомель). Такой же результат показала и кандидат в мастера Ирина Лисовская (Орша), но по дополнительным критериям ей было присуждено лишь четвертое место.

Победители чемпионатов Беларуси завоевали право представлять нашу страну на чемпионатах Европы и мира 2004 года среди юношей и девушек.

Турнир имени А.Карпова

Вот уже 5 лет одним из шахматных центров является таежный поселок Пойковский (Ханты-Мансийский автономный округ), в котором ежегодно организуется Международный шахматный турнир высокой категории имени экс-чемпиона мира А.Карпова. Играть в нем приглашают лишь элитных гроссмейстеров, обеспечивая высокие гонорары и призовой фонд. В 5-м турнире, который проводился по круговой системе при участии 10 шахматистов, выступили гроссмейстеры Александр Грищук, Вадим Звягинцев, Владимир Малахов, Сергей Рублевский (все из России), Алексей Александров (Беларусь), Виорел Бологан (Молдова), Иван Соколов (Голландия), Александр Онищук (США), Жоэль Лотье (Франция) и Чжан Чжон (Китай). В напряженной борьбе главный приз завоевал один из фаворитов Александр Грищук, набравший в 9 встречах 6 очков. Вторым с таким же результатом финишировал Сергей Рублевский. Всего на пол-очка от них отстали Виорел Бологан и Иван Соколов. По 5 очков из 9 набрали Вадим Звягинцев и Александр Онищук, разделившие 5—6-е места. У занявшего седьмое место Жоэля Лотье в активе 4 очка. Не совсем удачным был итог минчанина Алексея Александрова. Набрав 3,5 очка, он разделил 8—9-е места с Чжан Чжоном. И замкнул турнирную таблицу с катастрофическим результатом — 1,5 очка из 9 — москвич Владимир Малахов, считавшийся одним из претендентов на высокое место.

ТРЕВОГА!

Зимой ежики должны спать

Спасите, помогите! Внучка на грани нервного срыва. Виной всему рекламный ролик, выпущенный природоохранным министерством, призывающий сохранять чистоту окружающей среды. В нем ежики таскают на спине пластмассовые бутылки из-под напитков. По снегу!!!

Внучка, увидев первый раз этот ролик, зашлась в плаче: мол, что это за плохие дяди, заставляющие ежиков зимой таскать мусор, когда зимой ежики должны спать!

Я пытался ее утешить, объяснял, что дяди эти называются начальниками, они занимаются охраной природы, знать ее законы им не обязательно, так как они большие бюрократы. А зимой ежиков заставляют убирать лес потому, что осенью они понадобятся на уборке мусора после очередных "Дожинок".

Не успокоилась! Сейчас я телевизор при показе этого ролика выключаю.

И.ГЕЛИС, житель г.Минска.

Сяржант ДАІ «праштрафіўся»

З тае пары, як малады жыхар Лёзна Руслан Гусакоў паступіў на службу ў мясцовую Дзяржаўтаінспекцыю, радня не магла нарадавацца на хлопца. З дзяжурства — толькі дадому, ніякіх выпівак, гуллівых кампаній. І начальства было задаволена Русланам. На службу не спазняецца, з вадзіцелямі ветлівы, нават штрафуе парушальнікаў карэктна, з такой лагоднай усмешкай, што людзі аддаюць грошы без спрэчак і скаргаў. А штрафаваў вадзіцеляў інспектар Гусакоў нярэдка, і грошай, дзякуючы яму, у казну ішло багата. Словам, і сям'і радасць ад Руслана, і на службе ім задаволены.

Таму вельмі многіх здзівіла, калі раённы суд прыгаварыў інспектара ДАІ Руслана Гусакова да двух гадоў папраўчых работ. Высновай для такога прыгавору стала, так бы мовіць, пазаслужбовая дзейнасць супрацоўніка райаддзела ўнутраных спраў. А калі зусім канкрэтна, то Руслан асуджаны за тое, што, падзяжурыўшы некалькі дзён на дарогах раёна, паклаў у сваю кішэню больш за 20 тысяч рублёў, сабраных з вадзіцеляў у якасці штрафаў за парушэнні правілаў руху.

Так бясслаўна скончылася чатырохгадовая служба маладога інспектара.

Магчыма, яго левыя заробкі працягваліся б і далей, але Руслану, можна сказаць, выпадкова не пашанцавала. Адзін з найбольш удалых дзён штрафных паступленняў у асабісты бюджэт сяржанта супаў з рэйдавай праверкай, якую праводзіла на Лёзненшчыне служба ўласнай бяспекі абласнога ўпраўлення ўнутраных спраў.

Суд мог пакараць сквапнага даішніка і больш сурова, але ўлічыў яго сямейнае становішча і чыстасардэчнае пакаянне.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Четверг, 8 апреля

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.30, 23.00 Новости.
07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.30, 08.30, 20.15 "Деловая жизнь".
09.05 "Американский дядюшка". Сериал.
10.05 "Место встречи изменить нельзя". Сериал.
11.05, 17.25 "Богатые и знаменитые". Сериал.
12.10 "Евровидение-2004".
12.40 "Машенька". Военная киноповесть.
14.05 "Точка". Музыкально-развлекательная передача.
14.45 "Моя страна".
15.10 "Студенческая жизнь". Молодежный сериал.
16.05 "5х5".
17.05 "Маски-шоу".
18.25 "Новая коллекция".
18.55 Хоккей. Чемпионат мира U-18.
21.00 "Панорама".
21.50 "Права человека. Взгляд в мир".
22.00 "Святой год". Авантюрная комедия.
23.45 "Клип-обойма".

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 22.55 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05, 19.05 "Клон". Сериал.
09.50 "Дом". Реалити-шоу.
10.35, 23.10 "Фабрика звезд-4".
11.00 "Дисней-клуб".
15.15 "Город женщин". Телевизионное шоу.
16.05 "Берег мечты". Сериал.
16.55 "Большая стирка".
18.10 "Больше чем теннис". Док.фильм.
18.40 "Просто смех!".
20.00 "Время".
21.00 "Евлампия Романова: следствие ведет дилетант". Иронический детектив.
22.00 "Улицы разбитых фонарей". Сериал.

РОССИЯ

07.45, 19.55 "Небо и земля". Сериал.
08.50 "Короткое замыкание.
09.45, 23.15 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 19.30 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Что хочет женщина". Ток-шоу.
11.50, 21.00 "Ключи от бездны. Операция "Голем". Сериал.
16.10 "Крот". Сериал.
17.05 "Комиссар Рекс". Сериал.
18.00 "Закон". Сериал.
19.50 "Спокойной ночи, малыши!".
22.00 "Вести +".
22.20 "Исторические хроники".
23.30 "Куда приводят мечты". Мистическая мелодрама.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00 "Новости".
08.10 "Площадь искусств".
08.35 "Адвокатская контора-1". Сериал.
09.35 "Здоровье". Тележурнал.
10.05, 18.25 "Между нами, женщинами".
10.30, 21.15 "Грешная Анхелика". Сериал.
11.15, 12.55 "Обычный необычный день".
11.50, 18.45 "Гонки по вертикали". Остросюжетный сериал.
13.25 Мультфильмы.
14.10 "Мультиклуб".
15.05 "Зеркало, зеркала". Фантастический сериал.
15.30 "Не зевай!".
15.40 "Бум".
16.05 Мультфильмы.
16.35 "Из архивов БТ". Музыкальная программа.
17.15 "Принцесса цирка". Музыкальный фильм.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".
22.05 "Саломея". Сериал.

НТВ

09.00 "Сегодня утром".
09.20 "Квартирный вопрос".
10.20 "Страна советов". Ток-шоу.
11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
14.35 "Принцип домино".
16.30 "Дальнобойщики". "Лебедянь". Сериал.
17.35 "Протокол".
18.40, 23.15 "Литовский транзит". Сериал.
19.45 "Пятый ангел". Сериал.
21.00 "Страна и мир".
21.35 "К барьеру!". Ток-шоу.
22.40 "Тайны разведки".

СТВ+RenTV

06.15, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.25, 15.40 "Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры в космосе". Телесериал.
06.50 "Супершоу братьев Марио". Мультсериал.
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.05 "Светская хроника".
08.20, 23.05 "Технология".
08.35 "Судьбы своей хозяйка".
09.00 "Гремучие змеи". Остросюжетный фильм.
10.25 "Диалог со всем миром". Док.фильм.
10.50 "Эти эксцентричные люди". Док.фильм.
11.30 "Ecce Homo".
11.45, 20.40 "Фильм, фильм, фильм".
12.00 "Час суда".
13.00 "Большой парад животных".
"Великое приключение слонов". Док.фильм.
13.50, 18.30 "Любовь императора". Телесериал.
14.15 "ОБЖ, или Отряд доброжелателей". Сериал.
15.15 "Рыцари света". Мультсериал.
16.00 "Глядзяць у неба кветачкі лілей". Видеофильм.
16.15 "Добро пожаловаться...".
17.00 "Пассажир без багажа". Телесериал.
18.15 "Театральные истории".
20.15 "Тема дня".
20.25 "Добрый вечер, малыш...".
20.55 "Захват "Боинга". Боевик.
23.15 "Турпоход".
23.25 "Новости мировой шоу-индустрии".
00.10 "Секретные материалы". Сериал.
00.55 "Новости СНГ".

8-Й КАНАЛ

16.30 "Мульпарад" от "Бюргера".
16.45, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
17.40 "Европа сегодня".
18.10 "К-видео" — "Топ-8".
18.15 "Тщетные усилия любви". Романтическая комедия.
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Телемагазин".
21.30 "Анкор! Еще анкор!". Драма.

ТВ ЦЕНТР

04.45 "Настроение".
07.45 "Газетный дождь".
07.55, 18.55 "Тайный знак". Сериал.
08.50 "Страсти по Саломее". Сериал.
09.40 "Войди в свой дом".
09.45 Телемагазин.
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.10 "А у нас во дворе...".
11.40 "Игра в прятки".
12.00 "Доходное место".
12.05, 23.00 "Петровка, 38".
12.25 "Деловая Москва".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "21-й кабинет".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 "Тайна зеленой комнаты".
16.00 "Возвращение домой". Сериал.
17.15 "Дом на Котельниках".
18.05 "Кристи: выбор сердца". Телесериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
19.55 "По имени Барон...". Сериал.
21.40 "Секретные материалы: расследование ТВЦ".
22.30 "Времечко".
23.20 "25-й час. События. Время московское".
23.45 "Музыкальный серпантин".
00.00 "Парижский полицейский". Сериал.
00.55 "Синий троллейбус".

EUROSPORT

09.30 Сноуборд. Кубок мира в Италии.
10.00 Фристайл. Кубок мира в Италии.
10.30 Олимпийские игры. "Цель — Афины".
11.00 Мультиспорт. "Всякая всячина".
11.30, 16.00, 18.30, 21.00 Снукер. Чемпионат "Плейерс" в Шотландии.
14.00, 00.30 Бокс. Международные соревнования.
17.30 Велогонки. Тур Страны басков.
20.00 Триал. Чемпионат мира в зале. Германия.
00.00 Ралли-рейд. Кубок мира в Тунисе.
00.15, 02.45 Новости "Евроспорта".
01.00 Футбол. Лига чемпионов УЕФА.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс(017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай.
Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на ААТ «Красная звезда», 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Аб'ём 2 друк. аркушы. Тыраж: 27 780 экз. Заказ № 623.